

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA- ÉS IPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA - ALAPÍTVÁ 1913-BAN

TISZTELET A MÚLTNAK, FELELŐSSÉG A JÖVŐÉRT

Szent Borbála napi központi ünnepség

Az országos központi ünnepség a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében került megtartásra. A fennállásának 200. évfordulóját ünneplő MTA épülete igazán méltó helyszíne volt a rendezvénynek.

Zelei Gábor, a Magyar Bányászati Szövetség ügyvezető főtthkára, mint levezető elnök a nemzeti himnusz közös éneklése után köszöntötte a vendégeket és az elnökségben helyet foglaltakat: Horváth Viktor urat, az energiaügyi minisztérium energiaátmenetért felelős helyettes államtitkárát, Dr. Káldi Zoltán urat, országos bányakapitányt, Schubert Archibald urat, a Magyar Bányászati Szövetség elnökét, Telekes Gábor urat, a Bányá-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete elnökét, Dr. Szombathalvy Anna úrhölgyet, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület elnökét, Prof. Dr. Mucsi Gábor urat, a Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar dékánját.

Az ünneplő közösség 1 perces néma felállással emlékezett az elmúlt időszakban elhunyt bányász és kohász testvéreire.

Horváth Viktor, az Energiaügyi Minisztérium energiaátmenetért felelős helyettes államtitkára ünnepi beszédében elmondta, hogy az otthon melege sem valószínűsíthető volna meg, nem valószínűsíthető meg a bányászok és kohászok áldozatos, önfeláldozó munkája és elhivatottsága nélkül. Áldozatos munkájukkal nemzetünket is építették, s építik most is. Beszédében visszautalt Telekes Gábor BDSZ elnök Bányásznapon elhangzott beszédére: a XX. században egy energetikai berendezés legyártásához elegendő volt 10-15 féle nyersanyag. Ma már egy szélkereék gyártásához több mint 30 féle nyersanyagra van szükség, egy mobiltelefonhoz pedig akár 40-50-re. Ezek között sok a kritikus nyersanyag. Ezek felszínre hozásához és feldolgozásához bányászokra és kohászokra van szükség. (A beszéd teljes terjedelmében a következő oldalon olvasható)

A bányászati és kohászati szervezetek részéről az elnökök köszöntöttek az ünneplőket:

Schubert Archibald, az MBSZ elnöke kifejtette, hogy az elmúlt évszázadokban folyamatosan változott a bányászat fókuszja, legyen az energiahordozó, érces vagy nem-érces nyersanyag, azonban az utánpótlás, a szakemberek új generációja mindig biztosított volt. Manapság egyre hangsúlyosabban kell figyelni erre, a jövő bányászgenerációjának ki- és felnevelésére. A mi feladatunk az, hogy megmutassuk a fiatalok számára, hogy a bányászatnak nem csak múltja és jelenje van - de jövője is.

Dr. Szombathalvy Anna, az OMBKE elnöke többek között elmondta, hogy a Szent Borbála ünnepe mindig különleges alkalom. A bányászok, kohászok és az egész szakmai közösség számára egyszerre jelenti a tiszteletadást a múlt iránt, a szakmai identitás megerősítését a jelenben, és a reményteljes tekintet a jövő felé.

Hangsúlyozta, mennyire fontos ez a fajta összetartozás – különösen egy olyan időszakban, amikor a szakma sok kihívással néz szembe. De ahogy azt már a történelem során oly sokszor bizonyítottuk: együtt minden akadályt könnyebb leküzdeni.

Telekes Gábor a BDSZ elnöke beszédében kiemelte, hogy a közösség ereje nem a számokban, hanem az egymás iránti lojalításban, a szakmák egymásrautaltságában és a hagyomány továbbadásában rejlik. Ezért különösen fontos, hogy országszerte – Tatabányától Pécsig, Ajkától Salgótarjánig – megmaradtak a helyi megemlékezések, koszorúzások, szentmisék, kulturális műsorok. Mert ezek azok a pillérek, amelyekre a szakmakultúra újra felépülhet. (A beszéd teljes terjedelmében a következő oldalon olvasható)

A levezető elnök felkérte Horváth Viktor helyettes államtitkár urat a miniszeri elismerések átadására, Beöthy-Fehér Szabolcs tanácsos, nemzetközi titkár urat a narrátori feladatok ellátására és Pintér Marcsit a kitüntetések átadásának segítésére

Elsőként a bányászattal kapcsolatos lelkiismeretes tevékenységük, szakmai munkájuk miniszeri elismeréseként 13 fő Szent Borbála érmet vehetett át.

Az ünnepi dallamokat Rafael Mário Junior Prima Díjas zongoraművész „nyújtotta át” az ünneplőknek. Közkedvelt és ismert jazz standardek után folytatódott a kitüntetések átadása.

Horváth Viktor úr 4 főkohász részére adott át Szent Borbála érmet és 14 fő részére Miniszeri Elismerő Oklevelet megköszönve a kitüntetettek szakmai munkáját.

Zelei Gábor felkérte Schubert Archibald urat, az MBSZ elnökét a Magyar Bányászati Szövetség szakmai elismerésének átadására. A díjat, amely „SZENT BORBÁLA A BÁNYÁSZOK VÉDŐSZENTJE” bronzszobor, Szűcsné Posztovics Ilona úrhölgy vette át, aki kiemelkedő szakmai rátermettséggel, a bányászat iránti elkötelezettséggel végzett városvezetői munkájának elismeréseként kapta, aki Tatabánya Megyei Jogú Város polgármesteri tisztségét 2019-től folyamatosan látja el.

Szent Borbála-em (bányász):

Neve	Munkaköre, beosztása	Jelenlegi munkahelye
Árvai Lajos	kutas üzemviteli szakértő	KT Békés Régió, MOL Nyrt.
Bíró Károly	kútmunkálati vezetőmérnök	Fűrés és Kútmunkálati Menedzsment, MOL Nyrt.
Dobos Szabolcs	vezető bányamérési szakértő	Aspect Energy Kft.
Gibizer Csaba József	műszakfelelős helyettes	Magyar Földgázáró Zrt., Pusztaderics FGT
Jaksi Attila	aknász	MVM Mátra Energia Zrt., Bükkábrányi Termelés előkészítési Osztály
Kocsis Miklós	aknász	GEO-FABER Zrt.
Kovács Balázs	egyetemi docens	Miskolci Egyetem, Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar, Viz- és Környezetgazdálkodás Intézet
Mihalecz József	tulajdonos/ügyvezető – bányá tervezés, engedélyeztetés, műszaki irányítás	Három Mihalecz Kft.
Sándor-Olasz Enikő	üzletfejlesztési igazgató	O&GD Central Kft.
Sütő Róbert	bányaüzem vezető	KÓKA Kő- és Kavicsbányászati Kft.
Szeifert Konrád	bányafelügyeleti ügyintéző	Komlói bányauzem Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága Szolnoki Bányafelügyeleti Osztály
Varga László	bányamérnök, tulajdonos-üzvezető	Bányagép Kft.
Veselényi, Erich	országos bányakapitány	Szlovákiai Országos Bányakapitányság

Szent Borbála-em (kohász):

Neve	Munkaköre, beosztása	Jelenlegi munkahelye
Győri Imre	ügyvezető	MAGYARMET Finomöntőde Kft.
Majoros Béla József	elnök	Csaba Metál Zrt.
Dr. Palotás Árpád Bence	egyetemi tanár, dékán	Miskolci Egyetem, Anyag- és Vegyészmérnöki Kar
Dr. Taszner Zoltán	ügyvezető igazgató	ÓAM Ózdi Acélművek Kft.

Miniszeri Elismerő Oklevél

Neve	Munkaköre, beosztása	Jelenlegi munkahelye
Bárányné Frucht Éva Katalin	környezetvédelmi vezető	Bányavagyon-hasznosító Nonprofit Közhasznú Kft.
Bartha István Róbert	kutató geológus, csoportvezető	Aspect Energy Kft.
Bozóki Csaba	műszakfelelős	HEXUM Földgáz Zrt.
Fejesné Elek Erzsébet	logisztikai ügyintéző	Omya Hungária Kft.
Galyas Péter	fűrés és kútjavítási vezető	ROTARY Fűrés Zrt.
Lövel Ferenc	gépmester	MVM Mátra Energia Zrt. Visontai Gépészeti Karbantartó Osztály
Nagy Gabriella	kiemelt projektvezető	Nitrokémia Zrt.
Dr. Palik Edit	főosztályvezető	Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága, Jogalkotási Főosztály
Sörös László	földtudományi szakreferens	Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága, Földtani Szolgálat
Székhelyi Kláudia Andrea	titkárnő	MVM Mátra Energia Zrt., Visontai Termelés-Előkészítési és Vízelenítési Osztály
Szepesi Melinda	felszíni kútszervezők műveletirányító	Geoinform Kft.
Tóth István	karbantartási és fejlesztési csoportvezető	Magyar Földgázáró Zrt.
Tóth Marianna	szerződöttetett senior rezervoármérnök szakértő	MOL Nyrt., Kutatás-Termelés Divízió
Zadravecz Csilla Zsuzsanna	senior kutatás geológus	MOL Nyrt., Fűrés és Kútmunkálati Menedzsment

MBSZ kitüntetett:

Szűcsné Posztovics Ilona	polgármester	Tatabánya MJV
--------------------------	--------------	---------------

A díjátadásokat követően, a levezető elnök kérésének megfelelően Törő György intonálásával az ünnepség hivatalos része a Bányász- és Kohász himnusz közös elneklésével zárult.

A 2025. évi központi Szent Borbála ünnepség rendezői:
Energiaügyi Minisztérium,
Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága,
Magyar Bányászati Szövetség,
Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete,
Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület

Pintér Marcsi
MBSZ, BDSZ

Vakamennyi ünnepi beszéd, a kitüntetettek névsora és a díjazás indoklása, vakamint még több fotó a banyasz.hu-n tekinthető meg. A különböző településeken megvalósult Szent Borbála-napi rendezvényekről hamarosan ugyancsak a honlapon számolunk be, majd a következő Bányamunkásban adunk egy körképet – a szerk.

Fotók: Író Zoltán

Horváth Viktor helyettes államtitkár ünnepi köszöntője

Szent Borbála napi központi ünnepség Budapest, 2025. december 4. MTA székház díszterme

Jó szerencsét!

Tisztelt Ünneplő Közösség!

A bányászat az emberiség legősibb tevékenységeinek egyike: már akkor létezett, amikor az írás még nem. Hazánk területén is a bányászat jelentős múlttal és hagyományokkal rendelkezik.

E szakma nem csupán történetiségével magaslik ki a többi közül: a bányászok oktatnak, kutatnak, hagyományt teremtenek, s ezáltal felpezsdítik nemzetünk kultúráját. De leginkább kis és nagy közösséget építenek és tartanak össze. Nemzetünk megbecsülésének jeléül saját himnuszot adott a bányászoknak – s tegyük hozzá, a kohászoknak és az erdészeknek. Miért csak nekik, az erdészeknek, bányászoknak és a kohászoknak engedtetett meg a saját himnusz? A választ maga a szakma fohásza adja meg: „Nem kincs után sóvárgok én.”

A tudomány eme szentélye, a gépek, melyeket használunk, de az otthon melege sem valósulhatott volna meg, nem valósulhatna meg a bányászok és kohászok áldozatos, önfeláldozó munkája és elhivatottsága nélkül. Jólétünk, gazdagságunk pillérét és hosszú évszázadokon át támaszát a bányászat és a kapcsolódó ágazatok adták.

Áldozatos munkájukkal nemzetünket is építették, s építik most is.

Ezért örökké hálásak vagyunk Önöknek, a bányász és kohász társadalomnak.

Tisztelt Ünneplő Közösség!

A bányászat kezdettől fogva szorosan összefonódott a társadalom igényével és a gazdaság fejlődésével. A kibányászott anyagok fajtája és mennyisége is ehhez igazodott, jelentős változásokat okozva az elmúlt évszázadokban.

A régmúltban a társadalom alapvető anyagi értékei képezték a kitermelt nyersanyagok oroszánrészét, így az arany, vagy a só. A későbbiekben ehhez társult néhány érc, ami lökést adott a kohászat fejlődésének is. Jelentős mérföldkövet jelentett a XVIII. század második fele. Mária Terézia uralkodása idején a bányászat későbbi fejlődése szempontjából több előremutató intézkedés született. Közülük az egyik meghatározó a magyar királyi kamara létrehozása volt, ami alá rendelték a bányauigyek vitelet is. Ezzel együtt az ebből származó bevétel is a magyar királyi kamarát illette meg. A költségvetési mozgáster bővülése találkozott a selmecbányai és más bányavárosokban meglévő tudással, a bányászatba átáramló munkaerővel, majd az iparosodás első nagy európai kitérjesedésével. Ezek eredőjeként felívelt a bányászat az országban. Az ezt követő bő 100 esztendő idején a bányászat és a kohászat diktálta az ország gazdasági fejlődését.

Nem véletlenül erre az időszakra vezethető vissza maga a bányáshimnusz elterjedése és a magyar nyelvű Bányászati szöféresek egybeszerkesztése és kiadása.

A XX. századra a hangsúly fokozatosan áthelyeződött a szénhidrogének kitermelésére és a szénbányászatra. Ehhez szomorú tényként hozzájárult az első viláégést követően az ország kétharmadának és ezzel ércbányáink szinte összességének elvesztése is.

Történelmi visszapillantásunkkor láthatjuk, hogy a hazai nyersanyagkutatásban és bányászatban több korszakhatár is volt. Most is egy ilyen korszakhatárhoz érkezünk.

Utálnék Telekes Gábor BDSZ elnök tatabányai beszédére. A XX. században egy energetikai berendezés legyártásához elegendő volt 10-15 féle nyersanyag. Ma már egy szélkerék gyártásához több mint 30 féle nyersanyagra van szükség, egy mobiltelefonhoz pedig akár 40-50-re. Ezek között sok a kritikus nyersanyag.

Ezek felszínre hozásához és feldolgozásához bányászokra és kohászokra van szükség.

Tisztelt Ünneplő Közösség!

Önök nélkül nem létesíthetők szélturbinák, vízturbinák, akkumulátorok. Mindazon berendezések, melyek lehetővé teszik a fenntartható gazdálkodást.

Éppen ezért elvetem és félrevezetőnek, sőt álságosnak tartom az elmúlt években több részről hangoztatott azon megközelítést, miszerint a bolygónk jövőjét veszélyeztetné a bányászat.

Ennek éppen az ellenkezője az igaz: bányászok és bányászat nélkül nincs fenntarthatóság. Ki fogja a felszínre hozni mindazokat a nyersanyagokat, melyek nélkül nem képzelhető el a kibocsátásmentes energia-termelés? S tegyük hozzá, melyek nélkül nem biztosítható a megszokott kényelmünk?

Így ma is helytállóak Dr. Böhm József címzetes egyetemi tanár szavai: „Lehet a bányászatot szeretni, vagy nem szeretni, de bányászkodni kell!”

Tegyük hozzá, hogy a bányászatot úgy kell újra felépítenünk a következő években, hogy közben megerősítsük és fenntartsuk a magyar társadalom bányászok, kohászok és erdészek iránti tiszteletét, elismerését. Vagyis a bányászatnak a jövőben igazodnia kell a fokozódó társadalmi elvárásokhoz, azon belül kiemelten a szigorodó környezetvédelmi előírásokhoz. Ebben támaszkodni szeretnénk a magyar bányászok tudására, hozzáértésére és szakmaszeretetére.

Tisztelt Ünneplő Közösség!

Vallom, hogy a történelmet nem olvasni, hanem formálni kell.

Formáljuk együtt!

A hazai bányászat XVIII-XIX. századi felvirágzása 3 tényező együttlálásán múlt: megfelelő finanszírozás, tudás és munkaerő, illetve megfelelő kereslet kellett hozzá.

Miként állunk ezekkel manapság?

Közülük a kereslet adott, emlékezzünk vissza Elnök úr idézett beszédére. Ebben tehát könnyebb helyzetben vagyunk, mint eleink, akik maguk teremtették meg a jövőbeli keresletet.

A megfelelő finanszírozási környezet még hiányzik, s az nem alakul ki csakúgy magától. Szoros együttműködésre és közös finanszírozásra lesz szükség az állam és a bányavállalkozók között. Ehhez az első lépést nekünk, az Államnak kell megtennünk. Meg kell mondanunk, milyen jövőképet gondolunk a hazai ásványi nyersanyagokkal történő gazdálkodásnak.

Idén bevezettük a feltáró kutatás jogintézményét. A módosítás előírja az állam számára, hogy a hazai ásványvagyon tekintetében olyan feltáró jellegű alapkutatásokat végezzen, amelyekkel a hazai ásványkincs előfordulásokra vonatkozó ismeretek növelhetőek, ezzel biztosítva a piac számára a beruházások megkezdéséhez szükséges információkat.

De ez a jogi keret még nem ad választ a tartalomra.

Így további lépésként megalkottuk a Nemzeti Feltárási Programot.

A Program megadja azt a 12 kutatási projektet, irányt, melyekre alapozva már középtávon gazdaságilag és környezetileg fenntartható beruházásokat lehet indítani.

Néhány kutatási projekt a meglevő, de pillanatnyilag bezárt ércbányáinkban rejlő lehetőségek modern módszerekkel való szélesebb körű felderítését célozza, ami megalapozhatja a bányák esetleges jövőbeni újrainyitását.

Továbbá ide tartoznak a bizonyítottan nagy potenciállal bíró nyersanyagok kutatását célzó projektek is. Ez a csoport tehát azon ásvány- kincseket célozza, melyekről tudjuk, hogy elérhetőek, de nem ismert még, hogy milyen előfordulásban.

Más projektek pedig azt célozzák, hogy megkutatásra kerüljenek kevésbé ismert és talán sosem vizsgált kritikus elemeket tartalmazó ásványi nyersanyag előfordulásaink. E kutatásokra alapozva a hazai bányászat előtt számos lehetőség tárulkozik fel, melyekkel élni akarunk. A kutatások és a következő lépésben rá épülő kitermelés termőre fordításához ki kell alakítanunk az állam és a bányavállalkozók közötti, ezek kölcsönös előnyére épülő finanszírozást.

Tisztelt Ünneplő Közösség!

A bányászat ismételt felvirágoztatását biztosító harmadik sikerkritérium egyúttal a legfontosabb: a tudás és az ezzel felvértezett megfelelő munkaerő biztosítása.

Tudástökének és innovációs képességnek nem vagyunk híján.

A bányászok és a kohászok elsődleges tudás- és kutatási központja – azaz a Miskolci Egyetem – mellett több egyetemünk is nyújt földtudományi, illetve kapcsolódó műszaki képzést. Büszkén mondhatjuk, hogy elsősorban a Miskolci Egyetem, de mellette mások is méltón viszik tovább a selmeci oktatói és kutatói örökséget.

A bányászat és kohászat évszázadokon át meghatározta a gazdaságot és az ipart. Ma pedig új szerepben jelennek meg: a bányászat vált a modern technológiák, a körforgásos gazdaság és azon belül az újrahasznosítás, illetve a környezet-tudományok ötvözőjévé, míg a kohászat az anyagtudomány fejlődésének egyik alappillére.

Ez a két ágazat a nyersanyagok kitermelésétől a fémek feldolgozásáig izgalmas és sokrétű pályát kínál a fiataloknak, ahol a hagyomány és innováció találkozik.

Ezek egyúttal minden nap újabb és újabb erőpróbát, újdonságot és kihívást, nem egyszer veszélyt rejtenek. Mi kell több az ifjúságnak? A fiatalok nyelvén a bányászat és a kohászat igazi adrenalin bomba. Mindezek mellett egyetlen bányásznak, egyetlen kohásznak sem kell attól tartania, hogy a mesterséges intelligencia elvenné a munkáját.

Ha ennyire vonzó lehet számukra, akkor mégis hová lettek a selmeci fiatalok? Kik veszik át a ma dolgozó bányászoktól és kohászoktól a stafétát?

Ebben bizony nem mutogathatunk másokra, s főleg nem az ifjúságra! A fiatalok bevonása a mi felelősségünk. Nekünk kell felnyitni a szemüket a bányászkodás rejtelmei és szépsége iránt, saját nyelvükön szölv. Nekünk kell életpályát mutatni nekik és persze a hivatásuk mellett kitaró gyakorló bányászoknak is. Nekünk kell újra kivívni a társadalom szakma iránti elismertségét, hogy újra hivatásnak tekintsék a bányászatot és a kohászatot.

Nekünk kell új élettel, új tartalommal, de a régi hitvallással és elköteleződéssel megtöltenünk a bányászatot.

Kedves Kollégák!

Tehát a bányászat felvirágoztatásához szükséges 3 feltétel közül egy adott, a másik kettő pedig csak részben.

Adott a hosszabb távú kereslet a kitermelhető nyersanyagok, leginkább az ércet iránt. Butaság, sőt bűn lenne ezt elszalasztani.

Beazonosítottuk a megkutatandó nyersanyagokat, melyek előfordulásáról tudunk, avagy bizunk. Ezek megkutatása megalapozott jövőt adhat bányák nyitásának. De meg kell teremtenünk, s ehhez meg kell osztanunk ennek finanszírozását az állam és az érdeklődő bányavállalkozók között.

Jelentős tudással rendelkezünk a bányászat és a kohászat terén, továbbá nagy múltú egyetemekkel, akik képesek az innovációra, egyúttal tudások átadására. Feladatunk jövőkép felvázolásával a dolgozó, elhivatott bányászok megtartása, egyúttal a fiatalok bevonása e szakmába. Így jelölhető ki az utunk.

Egy ismert kínai mondás úgy tartja, hogy az ezer mérföldes utazás is az első lépéssel kezdődik. Az első lépést megtettük. Sőt, a másodikat is. Haladjunk együtt tovább közös utazásunkon, mely során beteljesülhetnek a bányáshimnusz mára kicsit megkopott szavai – „Mégis a szív úgy feldobog, a csille száll, a mécs lobog”.

Ezáltal ismét megacélozódhat az évszázados köszöntés és útravaló – Jó szerencsét!

Telekes Gábor BDSZ elnök ünnepi köszöntője

Szent Borbála napi központi ünnepség Budapest, 2025. december 4. MTA székház díszterme

Tisztelt Ünnepi Elnökség, Tisztelt Kollégák, Hölgyeim és Uraim!

Jó szerencsét mindannyiunknak!

Ma, december 4-én, a magyar bányászok, kohászok közössége a védőszentünk, Szent Borbála előtt hajt főt, hogy megemlékezzen, tisztelegjen és erőt merítsen az év egyik legnagyobb szakmai és hagyományörző ünnepén.

Nemzeti kultúránkban kevés olyan hivatás van, amelynek hagyományai ilyen mélyen gyökereznek az emberségben, az összetartozásban, a munkabecsületben, mint a bányászatban. Egy olyan mesterség, amely évszázadokon át adott biztonságot, megélhetést, közösséget – és amellyel szemben ma is érdemes kérdezni: hová lett a megbecsülése?

Szent Borbála legendája nem pusztán vallási örökség. Története – a meggyőződéshez való hűségéről, a méltóságról és a hit megőrzéséről – máig érvényes példázat. Ezért lett Borbála a bányászok védőszentje: mert ez a hivatás is kitartást, kockázattállalást, hűséget kíván. Ez a szent – akit saját apja végzett ki – mégsem bosszút, hanem békét hagyott örököi. Ez a tartás az, amit ma a szakmánk újra példának tekinthet.

A bányászat világában a „mélység” nem csak fizikai, hanem erkölcsi kategória is. Aki lemegy a föld mélyébe, az nemcsak ásványt hoz a felszínre – hanem bizonyosságot, hogy a munka és a tudás együtt formálja a jövőt. Ma, amikor a bányászat nemcsak gazdasági, hanem kulturális túléléséért is küzd, különösen fontos, hogy a társadalom újra megértse: nyersanyag nélkül nincs ipar, nincs energia, nincs modern civilizáció.

Tisztelt Hallgatóság!

Az elmúlt években sok szó esik a „zöld átmenetről”, a karbonsemlegességről, a fenntarthatóságról. Ezek a fogalmak jól hangzanak, de gyakran technokrata nyelven, társadalmi beágyazottság nélkül jelennek meg. A valóság ezzel szemben az, hogy a „zöld átállás” jelszavai mögött gyakran valós gazdasági racionalitás nélküli ideológiai szándékok húzódnak. Kérdés, hogy mitől lesz valóban fenntartható egy gazdaság, ha közben kivonjuk az alapanyag-termelést saját földjeinkről, és kiszolgáltatjuk magunkat más kontinensek bányászatainak. És hány magyar szakembert engedünk elkallódni, mielőtt újra felismerjük: bányászat és környezetvédelem nem ellenségek, hanem egymás feltételei. Aki ma bányász, az nem a múltat, hanem a jövőt szolgálja.

Amikor külföldről érkező nyersanyagokra és energiahordozókra építjük a jövőképeinket, érdemes feltenni a kérdést: biztos alapokra építkezünk-e?

Szent Borbála ünnepén ezért nemcsak a hősi múltra kell emlékeznünk, hanem a józan jelenre is. Mert ez a nap a méltóságról, a közösségi emlékezésről, és – nem utolsósorban – a kijózanodás lehetőségéről is szól. Arról, hogy nem lehet jövőt álmodni múlt nélkül, és nem lehet zöldet építeni szürke acél, vörösréz vagy fekete szén nélkül.

Tisztelt Ünneplők!

A mai napon tisztelettel és hálával fordulunk azokhoz is, akik munkájukkal, tudásukkal, hivatásuk kitaró gyakorlásával példát adnak: akik nem a rivaldafényt keresik, hanem a biztonságos fűrési adatot, az időben végzett karbantartást, a pontos rétegtérképet, a tanítást, az utánpótlás nevelést, a minőségi mérnöki munkát. Ők azok, akik ma elismerést vehetnek át – és akiken ez a szakma ma is áll, majd szívből tapsoljuk meg őket!

A közösség ereje nem a számokban, hanem az egymás iránti lojalításban, a szakmák egymásrautaltságában és a hagyomány továbbadásában rejlik. Ezért különösen fontos, hogy országszerte – Tatabányától Pécsig, Ajkától Salgótarjánig – megmaradtak a helyi megemlékezések, koszorúzások, szentmisék, kulturális műsorok. Mert ezek azok a pillérek, amelyekre a szakmakultúra újra felépülhet.

Zárásként engedjék meg, hogy köszönetet mondjak mindazoknak, akik ma is a bányászat, a földtudományok, a kohászat ügyét szolgálják. Legyen munkájuk bármely területen: tárnában vagy tervezőirodában, egyetemi laborban vagy külszínen, kohó mellett vagy mérnökként, művezetőként vagy kutatóként – egy közös örökséget visznek tovább.

Éljen Szent Borbála kultusza, éljen a bányász hivatás – és éljen a józan belátás, amely nélkül nincs fenntartható jövő!

Jó szerencsét! Isten áldja meg Önöket!

Fotók: Író Zoltán

„A hagyomány nem teher, hanem kapaszkodó”

Beszélgetés Telekes Gáborral, a BDSZ elnökével – utakról, emberekről, felelősségről

Egy év telt el a megválasztása után, sok úttal, sok találkozással, sok beszélgetéssel. Sok olyan pillanat, amelynek a súlya ott marad az emberben. Az utóbbi évben kevesen jártak annyit az országban (és azon túl), mint Telekes Gábor, a BDSZ elnöke. Rendezvények, bányásznapok, ülések, munkahelyi, ágazati tárgyalások, szakmai napok, nemzetközi fórumok és egy különösen komoly lélektani súlyú erdélyi út: a parajdi bányakatasztrófa utáni látogatás.

Leülünk beszélgetni. Nem protokollhangulatban, hanem úgy, mint két ember, aki kíváncsi a másikra. Gábor mosolyog, közvetlen, mint mindig, de látszik rajta az elmúlt év súlya és a lendülete is.

Gábor, kezdjük ott, hogy mesélj magadról. Ki vagy Te a pozíció mögött? Mit mondanál magadról annak, aki még nem ismer?

Telekes Gábor: Ha nagyon őszinte akarok lenni: ugyanaz az ember vagyok, mint a BDSZ elnökké megválasztásom előtt. Mindig közösségi ember voltam, a szakszervezet nálam sosem volt 'munka', inkább egy közeg, ahol otthon vagyok. A bányásztelepülések világa például... az ember ott érzi, hogy értéke van a közösségnek. Közel húsz éve dolgozom a bányáiparban ebből nagyobb részt fizikai állományban, ezzel párhuzamosan kezdődött a szakszervezeti munkám is. Mondhatnám, második generációs bányásként, bányászfalu lakójaként erre lettem predesztinálva. Amikor a bányáiparba kerültem – a Mátra bükkábrányi bányauzemébe –, nem volt szakmai végzettségem, így a legalacsonyabb beosztásban: szalagkezelőként kezdtem folyamatos műszakban, ami leginkább szénpor vagy éppen meddő lapátolásával járt, közben megtanultam, a munka nem szégyen, bányásznak lenni büszkeség. Utóbbi miatt szilárd elhatározásommá vált, hogy „igazi” bányász legyek (annak idején az egyetemet is bányász hallgatóként kezdtem), ahogy mondják a vér nem válik vízzé, édesapám is büszkeségnek élte meg a bányászságot. Majd másfél évtizedig diszpécserként dolgoztam mind a szén, mind a meddős gépláncokat irányítva, ami jó iskola volt, hiszen megtanított stratégiában gondolkodni, meddőtermelés nélkül nincs széntermelés és ez fordítva is igaz, ugyanúgy együttműködve a villamos, mechanikus személyzettel és nyilván a kollégákkal és a munkáltatóval is, hiszen csak a közös cél a fontos. A bányauzem közösségi életében is aktívan, konstruktívan részt vettem, ami utat nyitott a szakszervezetbe, szakszervezeti tagból bizalmi, főbizalmi, üzemi tanács póttag lettem és így tovább, utolsó éveimben megválasztott SZB titkárként és Üzemi Tanács elnökként működtem/működök a bükkábrányi bányauzem életében, próbálva szolgálni a munkavállalói érdekeket mind helyi, vállalati, és országos, nemzetközi szinten. Emellett társadalmi munkában a BDSZ ifjúsági tagozatának elnöke, majd a Szakszervezeti Ifjúsági Szövetség választmányi tagja, később elnöke is voltam. Amikor a BDSZ tagszervezetei megkerestek és alkalmasnak gondolták a BDSZ vezetésre több hónapos gondolkodási idő után mondtam igent. Nehéz döntés volt, mind a családom miatt (nős, három gyermekes családapaként), mind a feladat súlya, kihívása miatt, de a nejem, gyermekeim és kollégáim támogatása miatt elfogadtam a jelölést, hiszen egyik jelmondatom: „teher alatt nő a pálma”. Egy percig sem bántam meg, a kihívás nagy, de én minden erőmmel és tudásommal azon vagyok, hogy megfeleljek ennek. Aprópó tudás, vallom az élethosszig tanulás életforma, most 46 évesen elmondhatom, hogy 2020-tól 3 technikai képzést végeztem el, köztük a régen vágyott okleveles bányáipari technikumot, és jelenleg is tanulok a Kodolányi János Egyetemen, közgazdász hallgató vagyok. Emellett tervben van még több felső-középfokú képzés, illetve az origo B2 angol nyelvvizsga is. Igyekszem minél több tudást megszerezni, amit kamatoztatni tudok az érdekképviselési munkám során, sosem fogom elfelejteni a gyökereimet, honnan jöttem, honnan indultam, bárhová is tartok. Nincs ennél fontosabb, hiszen ez egy mérce. Az, aki lentről a valódi bányászatból érkezik másképpen lát sok mindent, a szénpor illatát nem lehet elfelejteni.

Visszagondolva a megválasztásodra – mi volt az első reakciód?

TG: Őszintén? Azt, hogy most már országosan kell azt a munkát folytatni, amit addig az ország északi régióiban végeztem. A felelősség érzése volt bennem a legerősebb. Tudtam, hogy egy olyan közösséghez szólok, ahol minden szónak súlya van és ennek a közösségnek fontos, hogy közülük való legyen az elnök. Félelem nem volt bennem, most sincs, hiszek a közösség erejében és magamban is, másképpen nem is működhet.

És ahhoz képest, amit vártál, milyen lett ez az év?

TG: Intenzív. Nagyon intenzív. Sokkal több minden történt, mint amire számítottam. Viharosabb, gyorsabb, mozgalmasabb, mint előtte. Sokkal több változás történt iparági szinten, mint vártam, sajnos többségében negatív dolgok. A Colas Északkő, Mátra, Eagle Ottawa mind nagy kihívás, teljesen eltérő profillal, de mindhárom helyen ugyanaz a fontos: a munkavállalók érdekeinek magas szintű védelme. Rengeteg pozitív élmény, rengeteg feladat, sok öröm, néha nehéz szakmai helyzetek. De egy percet sem bánom. Várom az újabb kihívásokat, ez motivál. Megoldani a reménytelennek látszó helyzeteket, mindig van kiút, ha sokszor nagyon nehéz is.

A BDSZ-hez januárban csatlakoztam én is munkavállalként. Belülről azt látom, hogy az év folyamán volt több OT-ülés, egyre aktívabb az elnökség, egyre több projekt, képzések, titkári értekezlet, alapszervezeti látogatások és még sorolhatnám... Ez a belső lendület honnan jött?

TG: Honnan? A tagság elvárásaiból, belőlem. A Balatonyörökrön tartott titkári értekezleten kifejezetten érezhető volt, hogy a BDSZ egyre inkább együtt gondolkodik. Nagyon fontos ez, hisz a bányászat és a könnyűipar sem a legbiztosabb jövőt vetíti elénk. Ezek a megbeszéléseken érzi az ember, hogy a szövetség nem egy iroda, hanem egy élő hálózat. A lényeg, hogy az ipari munkavállalói közösség működjön. Egyik kedvenc író, Charles Bukowski sírfelirata: „Don't try” azaz ne próbáld (csináld). Csináljuk.

A tatabányai 75. Központi Bányásznap elég erős pillanatnak tűnt. Te ezt hogyan élted meg? Milyen volt belülről?

TG: Emelkedett. A bányásznapnak saját atmoszférája van. Igyekeztem rendhagyó témát választani, nem az ezerszer ismételtetett paneleket használni, rávilágítani arra, hogy Magyarország és az Unió nem a jó utat választotta az energiapolitikában a világ többi részéhez képest, arra, hogy az ideológiai politizálás nem szoríthatja a valódi szakpolitikát háttérbe. Az egy dolog, hogy az ellátásbiztonság, energiaszuverenitás sérül, de a legjobban az iparági munkavállalók. Ezt nem szabad hagynunk. Biztos jövőképre, méltányos átmenetre van szükség. Ez kapcsolódási pont a Mátrához, az utolsó szénbányákat üzemeltető vállalathoz, a gyökereimhez. Nehéz erről beszélni, hiszen valóban az utolsó magyar szénbányákról beszélünk, amiket az ideológiai politika határoz meg. A fosszilis villamos-energia termelés rossz, a gáz, az atom, a megújuló jó. Leszűkítve a kört egyetlen üvegházhatású gázra a széndioxidra, ami a szénalapú villamos-energia-termelés során valóban nagy mennyiségben a légkörbe jut, de csak a jéghegy csúcsa. Az ideológiai alapú energiapolitika például elfelejtkezik a csővezetékes és LNG gázszállítás során „elvesző” 3-4% metángázról, ami nyolcvanszor erősebb ÜHG, mint a széndioxid, de ez nem számít és nem beszélünk az öngerjesztő vízgőzről, ami kb. az üvegház hatás hozzávetőleg 50%-áért felel és a sarki jégsapkák, gleccserek olvadása miatt megállíthatatlannak tűnik. A legkevesebb széndioxidot kibocsátó kontinens egy része tovább csökken, a világ többi része nem vagy alig, ezzel csak saját gazdasági versenyképességünket veszítjük el, és a legfontosabbról a klíma adaptációról alig-alig olvasni, holott már most látni: Európa semmit sem fog tudni hozzátenni 2050-re a globális klímacélokhoz egyedül. És a Mátra jövője? Az látszik, hogy Magyarországon legkésőbb 2028 utolsó negyedévében meg fog szűnni a lignitalapú villamos-energia-termelés, amit az orosz gázimportra alapozott erőművi termelés fog részben kiváltani. Ha ez a nemzeti energiaszuverenitásunkat csökkentő jövőkép megvalósul, hozzávetőleg a kapcsolt vállalkozásokkal együtt, több mint tízezer ember megélhetése kerülhet veszélybe. A bányák előtt körvonalazódik egy új, széndioxid kibocsátás nélküli út, a lignit termőtalaj-javító tulajdonságait kihasználó, mezőgazdasági lehetőség.

Amennyiben lesz piaca, akkor a magyar szénbányászat egy újragondolt formában fenntarthatóvá válhat, de én azt vallom, hogy a felelős érdekképviselés nem alapozhat „ha”-val kezdődő felvetésekre és több válságtervet kell kidolgoznia a lehetséges szcenáriókra, természetesen bízva a lehető legjobb végkimenetelben. Itt fontos megemlíteni: nem csak a bányász dolgozókra kell gondolni, hanem a Mátra telephelyein dolgozókra egységesen, függetlenül az őket foglalkoztató cégektől. Nagy megtiszteltetés volt, hogy a központi Borbála napon köszöntőt mondó Horváth Viktor energiaátmenetért felelős helyettes államtitkár úr, többször idézett és reflektált a központi bányásznap beszédemre, ami annyit jelent: komolyan vesznek minket és meghallják a hangunkat.

A könnyűipari szakmai napot is megnyitottad idén. Ott mi volt a fókusz?

TG: Az, hogy a könnyűipar a bányászathoz hasonlóan nehéz, de élő ágazat. Van szükség van erős érdekvédelemre. Gyakorlatilag a bányászathoz hasonlóan hanyatló ágazat, de másképpen. Itt a legnagyobb probléma az, hogy a minőségi munkahelyek, minőségi termékek kiszorultak főleg Ázsiába, ahol a kizsákmányolt, nagyrészt szakképzetlen munkavállalók állítanak elő dollárcentekért silány minőségű dömping árut a környezetvédelmi előírásokra fittyet hánva, amit a lelkes európaiak megvásárolnak. Ez is rossz út, ideje lenne felismerni, hogy a környezetszennyezést, széndioxid kibocsátást az országhatárok nem állítják meg. Nem lenne ésszerű, hogy minőségi termékek, minőségi munkaerő által, környezetbarát módon legyenek legyártva, még ha drágábban is? Mondjuk Európában, hazánkban?

A vállalati látogatások, egyeztetések hogyan alakultak?

TG: Sok helyen érezni, hogy nyitottság van bizonyos szintig, de a gazdasági helyzet, a tulajdonosi érdekek és elvárások keretek közé szorítják a cégeket is. Működik a kommunikáció az alapszervezetek és a munkáltatók között mindenhol, ahol jártam, a munkáltatói párbeszéd kultúrája javult. Persze van még hova fejlődni, de jó irányban vagyunk. Szeretnék minél több helyre eljutni, személyesen is segíteni az alapszervezetek munkáját, igyekszem a számos elfoglaltság mellett ezekre a találkozókra is időt szakítani, hiszen a helyi érdekegyeztetés minden szakszervezeti munka alapja. Hozzá kell tenni, hogy sajnálom, hogy nem mindenhova sikerült eljutni ebben az évben ahova szerettem volna és ígértem, ezt a hiányosságot igyekszem pótolni, hiszen minden alapszervezet, minden egyes tag egyaránt fontos.

Beszélgünk egy kicsit ezekről a látogatásokról. Milyen volt a fogadtatás a Tolnatextnél?

TG: Nagyon jó. Az üzemlátogatás nem csak arról szólt, hogy megnézzük, mi van bent, hanem arról is, hogy meghallgassuk az embereket. Jó volt érezni a stabil együttműködést és a jó kapcsolatot a cégvezetés és az alapszervezet között, éreztem a nyitottságot, és azt is, hogy stabil az érdekvédelem. Jó hangulatú, tartalmas beszélgetések voltak.

A Colas Északkőnél tett látogatás milyen élmény volt?

TG: Nagyon szakmai. Ott a munka jellegéből fakadóan kemény, felelősségteljes feladatok vannak. Jelenleg vannak megoldandó problémák, de a vezetéssel és a dolgozókkal is tudunk egyeztetni a kihelyezett elnökségi ülés keretében. Egy biztos: a tállyai üzem jelenleg nehezített pályán kell hogy mozogjon. A BDSZ minden alkalmat megragad, hogy enyhítse a helyzetet és én személy szerint biztos vagyok abban, hogy a szállítási nehézségek megoldódnak és az ottani dolgozóknak is pozitív jövőkép rajzolódik ki.

A Samsonite-látogatás is fontos állomás volt. Mi maradt meg benned erről?

TG: A közvetlenség. Az ügyvezetővel és a HR vezetővel gyorsan megtaláltuk a hangot. Jó volt látni, hogy van partnerség, van kíváncsiság és hajlandóság a közös munkára, valamint igyekeznek a lehetőségekhez mérten minél több kommunikációs lehetőséggel teret adni a munkavállalók véleménynyilvánítására, a jövővel kapcsolatos közös gondolkodásra. És persze ott volt a helyi alapszervezet is: jó beszélgetést folytattunk, őszintét, munkásait. Kicsit árnyaltabb képet kaptunk ezáltal, van teendő, de csak együtt tudunk további eredményeket elérni. Mindig sokat számít, amikor a tagjaink személyesen mondják el a tapasztalataikat.

Evezzünk kicsit nemzetközi vizekre. Amikor a parajdi sóbánya tragédiája történt, a hírek sokkolták az országot. Akinek van kötődése a bányászvilághoz, annak ez nem csak hír: ez szívügy. Júniusban beszámoltunk az addig történetekről a Bányamunkásban, nemrég pedig Parajdon jártál. Mesélj erről.

TG: Ez az út más volt, mint bármelyik rendezvény vagy ülés. Tóth András barátom hívott, hogy menjünk egy közös útra, ahol szembesülhetek a helyzettel. Először csak azt éreztem, hogy mennünk kell. Ott lenni, megmutatni, hogy a magyar bányászok együtt éreznek, a szolidaritásnak határon átvélőnek kell lennie. Nem vezetőként vagy tárgyalófélként voltam jelen, hanem emberként. Leülni beszélgetni a helyi-ekkel, Moldován Lászlóval a szállasadónkkal... nagyon megérintett. A bányászvilág összetartása ott van a levegőben, annak ellenére, hogy ott mindenki tudja ez a vég, az eddig ismert parajdi sóbánya már csak történelem, mégis bíznak egy új bánya nyitásában. Az ilyen utak után az ember másképp jön haza.

Mit hoztál haza ebből az útból?

TG: Azt, hogy a szakszervezet valódi ereje az emberekben van. És hogy a közösség még akkor is közösség, ha épp tragédia történik. Megerősített abban, hogy a BDSZ-nek mindig ott kell lennie, ahol szükség van rá.

Az idén több nemzetközi ülésen voltál. Milyen benyomást tett rád ez a közeg?

TG: Rálátást kaptam arra, hogy Genfben például nagyon erős a szolidaritás érzése. Az industriAll Global és Europe fórumain azt látni, hogy sok ország ugyanazzal küzd, mint mi. A különbség annyi, hogy mások már elkezdtek bizonyos megoldásokat. Vannak működő nemzetközi modellek, amelyekhez kapcsolódhatunk. Jó ezekből tanulni, és jó volt megtapasztalni, hogy a BDSZ-t komoly szereplőnek tartják, komoly hagyományú szervezetként tartják számon. Stabil partnerként. Ezt nagyon jó érzés megélni.

Nemzetközi és hazai szinten is állandó téma a jövő érdekvédelme. Tudjuk, tapasztaljuk, hogy a fiatalokkal nem lehet régi nyelven beszélni. Szerinted hogyan lehet őket megszólítani?

TG: Úgy, ahogy ők kommunikálnak. Tiszán, gyorsan, sallang nélkül. Egyszerűen: őszintén. Nem barokkos körmondatokkal, nem régi sablonokkal, hanem olyan nyelven, ami az ő valóságuk. Nehéz feladat, de én nem hiszek kőbe véset generációs mítoszokban. Az alapértékek minden korosztályban ugyanazok: a becsület, a megélhetés, a barátság, a szerelem, és sorolhatnám még tovább. Ha problémájuk van, ott kell lenni. Ez a kulcs, tudjunk tanulni egymástól. Dolgozunk azon, hogy megtaláljuk azokat a kulcsembereket a tagjaink között, akik 35 éven alulieként beleállnak és csatlakoznak hozzánk ebben a munkában, kommunikációban. Nem egyszerű feladat, de hiszem, hogy vannak fiatalok, akik tenni akarnak a korosztályuk, a közösségünk érdekvédelméért. És talán ami a legfontosabb, érezzék azt, hogy számítanak. Annak idején a saját bőrömről tapasztaltam meg, hogy a fiatalokat kevésbé vették komolyan, kortársaim többsége el is sodródott a mozgalomtól, ezt a hibát nem követhetjük el újra.

A digitalizáció és a mesterséges intelligencia mennyire alakítja át a szakszervezetet?

TG: Nagyon. De nem baj. Lehet félni tőle, vagy lehet használni. Sőt muszáj használni, de nem 100%-ban erre kell támaszkodni, hanem az eszközt kell látni benne. Könnyebbé, gyorsabbá teheti a szakszervezeti munkát is. Én ebben esélyt látok.

Ha egyetlen mondatot küldhetnél minden BDSZ-tagnak, mit mondanál?

TG: Hiszek az egységben, összetartozásban, erős szövetség vagyunk, ahol mindenkire szükség van, hogy elérjük közös céljainkat.

Ágazati kihívások és új megoldási irányok

Tájékoztató előadások és aktualitások a Bányaiipari Ágazati Párbeszéd Bizottság (BÁPB) ülésén

A Bányaiipari Ágazati Párbeszéd Bizottság november 25-én tartotta soron következő ülését a BDSZ budapesti székházában, a Városligeti fasorban. A meghívóban jelzett napirend – amelyben az ágazat aktuális folyamatai éppúgy szerepeltek, mint a szállítási nehézségek és az energetikai átalakuláshoz kapcsolódó új hasznosítási modellek – garantálta, hogy ez a délelőtti valóban tartalmas legyen.

A résztvevők – munkavállalói és munkáltatói oldalról egyaránt – aktív, partneri hangulatú egyeztetést folytattak, amelyben helyet kapott az adatokkal alátámasztott helyzetértékelés, a valós mindennapi működési kihívások és azok lehetséges megoldási irányai, valamint egyeztetünk, beszélünk az ágazati kollektív szerződés fontosságáról is.

Aktualitások a bányaiiparban

A tanácskozást Telekes Gábor, a BDSZ elnöke és a BÁPB munkavállalói oldalának társelnöke nyitotta meg, majd Zelei Gábor (MBSZ) ismertette az ágazat friss fejleményeit. Minden résztvevő egyetértett abban, hogy számunkra különösen fontos a bányászati szektor stabilitása, a munkahelyek megőrzése és a folyamatos egyeztetés a munkavállalók érdekeiről.

Colas Északkő Kft.: szállítási nehézségek és alkalmazkodási kényszerek

Az ülés egyik legizgalmasabb szakmai blokkja Dr. Kertész Botond (Colas Északkő Kft.) előadása volt, amely lényegében nagyító alá tette a Tokaj-Zemplén térségben tapasztalható közúti korlátozások hatását. A térség szállítási nehézségei ma is komoly terhet jelentenek a munkavállalók és a munkáltatók számára – erről ösztön, szakmai alapon beszélünk.

A 38-as és 381-es utak lezárása olyan, mintha a rendszerből „kihúznánk pár puzzle-darabot” – ezt a gondolatot egy látványos nyitódíán szemléltette is. A tehergépjármű-forgalom átertelése új útvonalakat, új költség-szinteket és teljes újratervezést követel a vállalatoktól.

Az előadás több konkrét táblázattal és grafikonokkal mutatta be:

- hogyan esett vissza a napi kitermelt és szállítható mennyiség,
- miként változtak a telephelyenkénti volumenszámok,
- és milyen eltérést mutat a „Tény” és „Terv” adatai az egyes hónapokban.

Az adatok világosan jelezték: a közúti korlátozások nem csupán logisztikai, hanem gazdasági és munkaerő-szervezési kihívást is jelentenek. Az előadást követően a résztvevők beszéltek, ötleteltek arról, hogy milyen hosszú távú alkalmazkodási stratégiák jelenthetnek kiutat ebből a helyzetből.

A lignit új szerepben – mezőgazdasági hasznosítási lehetőségek

A második kiemelt előadás Ragulszky Gábor (MVM Mátra Energia) prezentációja volt, amely a lignit egy kevésbé ismert, ám egyre fontosabb irányát mutatta be: a mezőgazdasági felhasználását. Az új lehetőségek, különös tekintettel a visontai és bükkábrányi lignitvagyron lehetséges mezőgazdasági hasznosítása a magyar szénbányászat túlélését jelentheti.

A bemutató kitért többek között:

- a lignit talajjavító célú alkalmazásának kísérleteire,
- a partneri együttműködések,
- az energetikai átmenetből adódó stratégiai lehetőségekre,
- és arra, hogy az anyag megfelelő előkészítéssel milyen mértékben segíthet a mezőgazdasági területek fejlesztésében.

A prezentáció fontos üzenete volt: a lignit jövője nem kizárólag energiatermelés. Új iparági pozíciók nyílhatnak meg, amelyek egyszerre támogatják a fenntarthatóságot és a térségi gazdaságot.

A napirendi pontok lezárása után az „Egyebek” blokkban további aktuális kérdések is előkerültek, külön hangsúlyt kapott a jövő évi ágazati feladatok összehangolása és a folyamatos párbeszéd fenntartásának szükségessége.

Az ülésen újra bebizonyosodott: a bányászati ágazat ereje a partnerségben és a folyamatos egyeztetésben rejlik.

Jó szerencsét!
BDSZ

Fotók: Pintér Marcsi és Szabó Tibor

Új tagok, hazai és nemzetközi tapasztalatok, közös döntések Országos Tanács ülés Budapesten

2025. október 15-én a BDSZ Országos Tanácsa Budapesten, a Városligeti fasorban tartotta soron következő ülését. Az új OT-tagok bemutatása, a foglalkoztatási helyzet értékelése, valamint a hazai és nemzetközi eseményekről szóló beszámolók mellett fontos szervezeti döntések is születtek.

Napirendi pontok és döntések

Az ülésen elsőként megemlékeztünk az elmúlt időszakban elhunyt kollégáinkról. Ezt követően megválasztásra és bemutatásra kerültek az új OT-tagok, akik a személyi változások következtében kerültek delegálásra és csatlakoztak a testülethez.

A Bányaiipari Tagozat delegálásában:

- Bakosné Tábi Anita - Mátrai Erőmű Zrt. Visonta Bányauzem SZB
- Izményi Krisztián - KÖKA Kő- és Kavicsbányászati Kft. SZB
- Kovács Béla - PERLIT-92 Bányászati és Feldolgozó Kft. SZB

A Könnnyüipari Tagozat delegálásában

- Takács Mónika - Samsonite Hungária Bőrönd Kft. SZB

A BDSZ Elnökségében is személyi változások történtek, az Országos Tanács egyhangú szavazással elnökségi tagnak választotta a Bányaiipari Tagozat delegálásában Izményi Krisztiánt (KÖKA Kő- és Kavicsbányászati Kft. SZB), valamint a Könnnyüipari Tagozat delegálásában Nagy Viktort (TOLNATEXT Fonalfeldolgozó és Műszakiszövetgyártó Bt. SZB)

Ezt követően a foglalkoztatási helyzet és a várakozások kerültek terítékre az alapszervezeteknél, különös tekintettel az iparági sajátosságokra.

A tanácskozás fontos része volt a nemzetközi eseményekről szóló beszámoló is: az industriAll Europe 4. Kongresszusáról, az industriAll Global VB üléséről, valamint a Kitermelőipari EU ÁPB munkájáról. Ezek a fórumok egyaránt megerősítették, hogy a nemzetközi szakszervezeti összefogás kulcsszerepet játszik az ipari munkavállalók érdekképviseletében.

Az ülés napirendjén szerepelt továbbá a két OT ülés közötti szakszervezeti események áttekintése, valamint döntés született a Hunyadi János Bányász

Kulturális Alapítvány kuratóriumi elnökének és tagjainak megválasztásáról is.

A BDSZ Országos Tanácsa, mint az alapító döntéshozó szerve a kuratórium elnökének és tagjainak mandátumának lejáratára tekintettel a Hunyadi János Bányász Kulturális Alapítvány (nyilvántartási szám: 05-01-0063886; Pk.60030/2006; székhely: 3744 Múcsony, Hunyadi János út 2.) az Alapító Okirat 5.3.1. pontja alapján öt éves határozott időtartamra megválasztotta:

- a kuratóriumi elnöki tisztségére Kohut Kornélt
- a kuratórium elnökhelyettesévé Ferenczy Tibornét

Együtt a közösségért

A résztvevők a különféle között több gyakorlati szervezeti ügyet is megvitattak, köztük a szakszervezeti ingatlanokkal kapcsolatos kérdéseket és a közeljövő rendezvényeit.

Az ülés megerősítette a szakszervezet célkitűzését: hatékony érdekvédelem és közösség-építés az ipar minden dolgozója számára.

Jó szerencsét!

BDSZ

Hősökre emlékeztünk a Karancslejtősi Ellenállás 81. évfordulóján

A Nógrádi Bányász Nyugdíjas Szakszervezet és Karancsalja Önkormányzata 2025. november 22-én, 11 órakor tartotta meg a Karancslejtős-Gusztáv-aknánál azt a megemlékezést, amelyet a Karancslejtősi Ellenállás 81. évfordulója alkalmából rendeztek.

A bányászhatóság történetében kevés olyan pillanat van, amely annyira mély nyomot hagyott volna, mint a Gusztáv-akna bányászainak kiállása 81 évvel ezelőtt. Ők voltak a mi hőseink mert olyat tettek, ami kitörölhetetlen íródott a bányászság nagy történelemkönyvébe. A bányászok akkor megakadályozták, hogy a német megszálló csapatok elszállítsák a bányauzem termelő berendezéseit, és megtagadták a hadimunkában való részvételt. Ez a bátor, közösségi ellenállás ma is példa arra, hogy a legnehezebb időkben is lehet emberséggel, tartással dönteni.

A megemlékezés programja méltón idézte meg a hősök emlékét

Az esemény a Himnusszal vette kezdetét, majd Pál Katalin, karancsaljai tanuló köszöntötte a megjelenteket Szeibert Éva Bányászok dicsérete című versével. Ezt követően Sulyok Oszkár Jánosné, Karancsalja polgármestere idézte fel „a túlélők visszaemlékezéseit”, érzékletesen megmutatva, mit jelentett ez a helyiek számára akkor és mit örökölt át a jelenre. Az ünnepi beszédet dr. Bablana Ferenc, Nógrád Vármegye Közgyűlésének alelnöke mondta el. Beszédében arra is rámutatott, hogy „a kilátástalan helyzetbe sem szabad feladni, emberek tudunk maradni minden körülményben.” A rendezvény részeként sor került a koszorúzásra, majd felcsendült a Bányász Himnusz. A megemlékezés után vendéglátás várta a résztvevőket, a rendezvény hangulatát pedig meghitté és méltóvá tette a Bányász-Kohász Dalkör közreműködése.

Tisztelet, emlékezés, közösség

A Karancslejtősi ellenállás története nem csupán helyi múlt, hanem a bányászközösség egyik legfontosabb öröksége. Hősök voltak, akik mertek nemet mondani az igazságtalanságra, és mertek közösségként kiállni egymásért – mi pedig ebből is erőt merithetünk.

Jó szerencsét!

Beküldött fotók

Dobor István

Borsodi bányász-szív, kassai történelem

Borsodi szakszervezeti tagok 2025. október 4-én szervezett kiránduláson vettek részt Kassán. A csoport meglátogatta Kassa óvárosát, és annak nevezetességeit. Többek között a Szent Erzsébet Dómot, annak altomplomában II. Rákóczi Ferenc sírhelyét, a Rodostói házat, a Jakab palotát, és az Állami Színházat. A kirándulás a Farkaslyuki Alapszervezet szervezésében történt.

Horgászverseny a festői Markazon

Ötödik alkalommal szervezett horgászversenyt a BDSZ Visonta Bánya Alapszervezete a markazi tó partján. Ismét segített a lebonyolításban két profi horgász, Varbai Attila és Szabó Bence. 14 fő vett részt a versenyen.

A verseny végeredménye a következő lett: Első helyezett: Szabó Bence, második: Polyák Tamás, harmadik: Kucsera Gabriella. A legnagyobb halat Szabó Bencének sikerült kifognia. A legfiatalabb horgász: Bódi Krisztián. A csapatversenyt immár 3. alkalommal a Vasutasok csapata nyerte meg, így végleg az övéké maradt a Vándorkupa.

Beküldött fotók

Prágai kirándulás

A BDSZ Visontai alapszervezete 2025.10.06-08. között családi kirándulást szervezett a festői szépségű Prágába. Az alapszervezet tagjai 50% kedvezménnyel vehették igénybe a kirándulást. A háromnapos városlátogatás alatt a résztvevőknek idegenvezető segített megismerni Prága látványosságait.

Színházlátogatás a Budapesti Vidám színpadon

A BDSZ Visontai alapszervezete a 2025-ös év utolsó programjaként Budapestre szervezett színházlátogatást. A választás Robin Hawdon: Tökéletes esküvő című vígjátékára esett. Remek este volt! Jó érzés töltött el, mert örömet tudtunk szerezni 39 embernek, akik kicsit kiszakadtak a rohanó hétköznapi gondjaiból, bajaiból. Köszönet az autóbusz vezetőjének, hogy épségben szállított oda, s vissza bennünket! Jó szerencsét!

Nagy Attila BDSZ Alapszervezeti Titkár h.

Találkozó Toscanában

A BDSZ MECSEKÉRC SZB 2025. október 23-28 között a SEGRETERIA REGIONALE TOSCANA meghívására Toscanában tartózkodott. A találkozó célja, hogy erősítsük az együttműködést a szervezeteink között. A kép Ferrara-ban készült.

Köszönjük a BDSZ segítségét, hogy kapcsolatot építhetünk a nagy múltú szakszervezettel.

Beküldött fotók

Kirándulás Selmecebányán

A Borsodi Bányászok Területi Tagozata – az Elnökség szervezésében – Selmecebányán tett látogatást 50 fő részvételével.

Beküldött fotók

IndustriAll Europe Vállalatpolitikai Bizottság ülés és új EP EÜT irányelv

Miközben az IndustriAll Europe Vállalatpolitikai Bizottság tagjai üléseztek 2025. október 6-án Ljubljanában az új Európai irányelvekről, a vállalati fenntarthatósági jelentésekről, a kellő gondosságról, az EÜT-k aktuális ügyeiről, az egyes vállalatok szerkezetátalakításáról, az Európai Parlament strasbourg-i plenáris ülésén megszavazta az új Európai Üzemi Tanácsokra vonatkozó irányelvet.

Ez jelentős előrelépést jelent az Európai Üzemi Tanácsok jogbiztonságában, munkájában. Ezért régóta küzdöttek az európai és a tagállami szakszervezeti képviselők.

Az új irányelv jelentősége, hogy pontosítja a transznacionális vállalati ügyeket, a titoktartás alkalmazását, valamint a jogi- és szakszervezeti szakértők lehetőségeit, feladatait, különösen a szerkezetátalakítási folyamatok kezelése során, beleértve a zöld- és digitális átalakítást.

A találkozón a BDSZ-t Sulyokné Kruspán Rozália BDSZ alelnök, könnyűipari elnök és Beöthy-Fehér Szabolcs nemzetközi titkár kollégák képviselték.

SODISEES európai projektzáró konferencia

Az európai szociális partnerek (IndustriAll Europe, EUROMINES) közös projektje „Az európai- és nemzeti szociális párbeszéd jelentősége a fenntartható bányászatért, nyersanyagkitermelésért Európában és a nemzetállamokban” projektzáró rendezvénye került megtartásra Brüsszelben, 2025. október 15-én.

A projekt kulcsüzenete: a munkavállalók, a munkaadók közötti együttműködéssel, megfelelő szociális párbeszéddel erősebb iparágak jönnek létre, fenntarthatók lehetnek az ipari munkahelyek. Európa ipari jövőjét a munkavállalókkal együtt kell építeni. A kitermelőiparág létfenntartásának az európai és nemzeti ipari ellenállóképessége szempontjából, amely a régiók és a közösségek érdekét szolgálja.

A SODISEES projektje rámutatott, hogy a munkáltatók és a munkavállalók közötti együttműködés hogyan építheti ki a bizalmat, fejlesztheti a készségeket, és elősegítheti a fenntartható, hosszú távú gazdasági növekedést. A panelbeszélgetésben Beöthy-Fehér Szabolcs nemzetközi titkár mutatta be a hazai kitermelőipar helyzetét, jövőbeli lehetőségeit, az igazságos átmenet jelentőségét.

IG BCE VIII. Kongresszus

Az IG BCE (Német Bányászati, Vegyipari- Energiaipari Szakszervezeti Szövetség) VIII. Kongresszusát rendezték 2025. október 22-én Németországban, Hannoverben.

A jelmondatok a következők voltak: Világosan! Erősen! Szolidaritásban! Több mint 400 küldöttel, 50 nemzetközi vendéggel és 500 napirendi határozattal zajlott le a német szakszervezeti szövetség VIII. Kongresszusa.

A rendezvényen jelen volt és beszédet mondott Friedrich Merz kancellár, valamint a német Kormány képviselői Lars Klingbeil pénzügyminiszter és Bärbel Bas munkaügyi miniszter is. A döntéshozók világossá tették: beruházásokra van szükségünk a német és európai ipar kiszámítható jövőjéért, a munkahelyek megvédéséért. Nem szabad megengedni, hogy további ipari munkahelyek szűnjenek meg, az ágazatok jövője kerüljön veszélybe, ezért cselekednie kell a szakszervezetekkel közösen! A Kongresszuson újraválasztották Michael Vassiliadist elnöknek, Birgit Biermant alelnöknek, munkájukhoz további sikereket és jó szerencsét kívánunk!

IndustriAll Europe Kelet-európai régió Bizottság ülés

A nemzetközi szakmai találkozót Poznań városában rendezték meg 2025. november 19-én, több kiemelt témát érintő napirendi ponttal. A résztvevők áttekintették az ipar és az ipari munkahelyek helyzetét Európában, különös figyelemmel a tagállamok és a közép-kelet-európai térség aktuális kihívásaira.

A tanácskozáson napirendre kerültek az európai iparpolitikák legfrissebb fejleményei, valamint az IndustriAll Europe stratégiai prioritásai. A résztvevők megvitatták a vendég- és külföldi munkavállalók foglalkoztatásának tendenciáit, illetve a tagállami tapasztalatokat a munkaerő-mobilitás és a munkahelyi integráció terén.

A találkozó keretében országjelentések hangzottak el, amelyek a régió államainak ipari és foglalkoztatási helyzetét értékelték és hasonlították össze. A tanácskozás végén meghatározták a következő találkozó tervezett időpontját és helyszínét, tovább erősítve a határokon átvelő szakmai párbeszédet és együttműködést.

A napirendi pontok között szerepeltek még az iparpolitika jövőjét érintő egyéb témák és a „vegyes ügyek” is, amelyek a záró „Egyebek” blokkban kaptak helyet. Az ülésen szakszervezetünket Beöthy-Fehér Szabolcs képviselte.

Iparpolitikai kihívások és új európai stratégiák Ülésezett az IndustriAll Europe Végrehajtó Bizottsága

Brüsszel adott otthont 2025. november 27-28-án az IndustriAll Europe Végrehajtó Bizottság ülésének, amely két Kongresszus között a legmagasabb döntéshozó fórum. A tanácskozáson olyan kulcstémák kerültek napirendre, amelyek közvetlenül meghatározzák Európa iparának, versenyképességének és a tagállamok szektorainak jövőjét.

Kiemelt figyelmet kapott a Syndex francia kutatóintézet átfogó elemzése, amely rávilágított: Európa látványosan veszít a globális versenyben, miközben Kína és az Egyesült Államok gazdasági fölénye erősödik. Az európai autópár jelentős visszaesést mutat, különösen az elektromos járművek piacán, és továbbra is komoly problémát jelentenek a drasztikusan emelkedő energiaárak – főként az energiaszektor ágazatokban. A testület megvitatta a 2025-2029-es stratégiai tervet, az európai és nemzeti kampányokat, a szakszervezeti erő és kapacitás növelésének irányait, valamint az ipar-, szociális és vállalatpolitikai aktualitásokat. Jövőhagyásra került a Clean Industrial Deal dokumentum is, amely az ipar fenntartható átalakítását célozza. Szó esett az európai autópár megvédésének sürgős feladatáról, az új Európai Üzemi Tanács koordinátorok kinevezéséről, az ifjúsági stratégia jóváhagyásáról, valamint az európai projektek végrehajtásáról. Az ülésen a BDSZ-t Beöthy-Fehér Szabolcs nemzetközi titkára képviselte.

Az oldalt szerkesztette és a képeket beküldte:
Beöthy-Fehér Szabolcs BDSZ nemzetközi titkár

ETUC akciónap

Október 7-én, a Tisztes munka világnapja alkalmából az Európai Szakszervezeti Szövetség (ETUC) akciónapot tartott Bécsben, hogy hangot adjon a munkavállalóknak és kiálljon a tisztességes és minőségi munkahelyek szükségessége mellett. Az eseményen a Magyar Szakszervezeti Szövetség csoportjában a BDSZ is képviseltette magát Csathó László és Torma Lajos személyében. A tisztességes munka azt jelenti, hogy minden dolgozó biztonságos körülmények között dolgozhat, megfelelő bért kap a munkájáért, megbecsülésben és jogvédelemben részesül, és van hangja a munkahelyén.

Hiszünk abban, hogy a tisztességes munkához tisztességes feltételek járnak – nemcsak ma, hanem az év minden napján.

fotók forrása: a MASZSZ facebook oldala

EUROFOUND Igazgatósági Tanács ülése, 50. évforduló ünnepi ülés

Dublin, 2025. november 20-21.

A szervezetet az élet- és munkakörülmények javítása érdekében hozták létre 1975-ben. Az elmúlt öt évtized számos európai és tagállami kutatással, vállalati és munkaerő-piaci felmérésekkel telt. Az 50 év egy fontos mérföldkő, ami a Szervezet munkájával párhuzamosan az Európai Unió bővítésével és a szociális politika fejlődésével társult.

Az évforduló alkalom is volt arra, hogy az eddigi eredményekre, tapasztalatokra támaszkodva, hogyan lehet a jövő kihívásainak megfelelni, különösen a munkakörülményeket javítani, a munkavállalók pozícióját támogatni. Szükség van egy erős szociális Európára, az európaiak életének javítására, a társadalmi, szociális párbeszéd erősítésére. A gazdasági versenyképesség és a társadalmi haladás egymást kiegészítő célok, ezek alkotják az Eurofound tevékenységének legfőbb motorját.

Az Igazgató Tanács ülésen áttekintésre került az Eurofound 2025-2028-as időszak munkaprogramja, stratégia terve, a várható kutatások, reprezentativitási tanulmányok. Az ügynökség továbbra is az Európai Unió prioritásaira fog összpontosítani, szakértelmével segíti az uniós intézményeket, vezetőket, a szociális partnereket, a nemzeti kormányokat, aktuális ismeretekkel és kutatási tapasztalatokkal, különösen a jövő munkaerő-piac területeire összpontosítva. Az európai találkozón a magyar munkavállalói oldalt a Magyar Szakszervezeti Szövetség delegáltjaként Beöthy-Fehér Szabolcs képviselte.

Nyitott ajtók, őszinte beszélgetések: így működik ma a Samsonite Szekszárdon

A BDSZ delegációja október végén látogatott el a Samsonite szekszárdi üzemébe, ahol részletes egyeztetést folytattunk Pataki Zoltán igazgatóval és Becker Boglárka HR managerrel, Jantner Eszter BDSZ alapszervezeti titkárral, az üzemi tanács elnökével és a helyi bizalmikkal. A beszélgetésekből kirajzolódott egy olyan üzem képe, amely ugyan kisebb létszámmal működik, mint korábban, de stabil irányba halad, tudatosan fejleszt, és ahol valódi párbeszéd működik a vezetés és a dolgozók között. A modern gyár ma átmeneti, de fejlődő időszakot él – és ez jól látható mind a folyamatokban, mind a jövőtervekben. A BDSZ részéről Telekes Gábor BDSZ elnök, Sulyokné Kruspán Rozália BDSZ alelnök és a könnyűipari tagozat elnöke, Beóthy-Fehér Szabolcs nemzetközi titkár, valamint Tóth Andrea Terézia, a Bányamunkás főszervezője vett részt.

Röviden a gyár történetéről

A szekszárdi Samsonite-üzem Magyarország egyik legismertebb könnyűipari termelőegysége. A vállalat 1989-ben jelent meg a városban, kezdetben bőröndalkatrészek és kisebb kiegészítők gyártásával. A 90-es és 2000-es évekre a Samsonite csoport európai termelési hálózatának egyik kulcspontjává vált: stabil foglalkoztatóként, komoly helyi ipari bázissal.

A céget globálisan is jellemzi a folyamatos technológiai fejlesztés, a prémium minőség és a rugalmas gyártási kultúra. Szekszárd ebben a rendszerben ma kiemelt szereplő: Belgiumból folyamatosan kerül át gyártási volumen Magyarországra, amely hosszú távra pozicionálja a helyi üzemeket.

A vállalat ma is a térség egyik meghatározó foglalkoztatója. A gyár nem „visszavonulóban van”, hanem átszerveződésben: Az új Nexis termékcsalád Belgiumból érkezik át, ahol korábban nagy összegű beruházás történt. Most a gyártási volumen jelentős része Szekszárdra kerül, ami technológiai és folyamatbeli újdonságot jelent. Egy gyártósor már működik, a cél a második beindítása. A Belgiumból érkező termelési feladatok és a technológiai fejlesztések hosszú távú jövőt adnak a szekszárdi üzemnek.

Valóságos, őszinte és közvetlen benyomások – Létszámhelyzet és termelékenységi

A gyárlátogatás első benyomása az volt, hogy a csarnok a korábbi évekhez képest csendesebb. Részben mert pont ebédidőben érkeztünk, részben mert a létszám ma jóval alacsonyabb, mint a Covid előtti csúcsidőszakban. A korábbi évtizedekben jóval 700 fő felett dolgoztak itt; ez a szám az utóbbi évek globális változásai miatt visszaesett.

A legutóbbi tervezett 29 fős létszámcsökkenés végül 7 fő lett, többen önként távoztak. A létszámkorrekció oka a termelékenység javítása volt: igyekeztek minden területen összevonásokkal racionalizálni. Ez főként a szellemi állományt érintette. A távozók között voltak gyengébben teljesítők, de az előző nagyobb leépítések elkerülhetetlenül érintettek jó kollégákat is. Többen vissza is tértek a céghez – gyakran azok, akiket a Covid-időszakban kényszerből küldtek el. Jellemző, hogy egyes munkavállalók próbaképp egy hónapig külföldön vagy más cégnél dolgoznak, majd visszatérnek. A munkarend (5:30–14:00) és a kiszámíthatóság sokak számára újra vonzóvá tette a céget. Volt olyan eset is, amikor valaki harmadszor akart visszajönni – ennek szabályozására a cég már határt húzott. A fizikai állomány ma is kevesebb, mint korábban, de a folyamatos visszavételek miatt stabilizálódott a 400–450 fő körül. A fluktuáció évek óta 2–3% körül mozog, ami ebben az iparágban kiemelkedően jó arány. A varrási területen magasabb az életkor, a gépkezelők között pedig sok a 20-as éveiben járó fiatal. A közeljövő egyik fő feladata a nyugdíjazási hullám kezelése lesz.

A vezetés összességében optimista: új termékek érkeznek, beruházások zajlanak, folyamatos tesztek vannak. A cégcsoport 2030-ig kijelölt öt stratégiai pontjából három területhez Szekszárd kiemelten hozzájárul, így a szekszárdi üzemet a vállalatcsoporton belül egyre inkább „csúcshelyként” tartják számon. A munkáltatói cél továbbra is az, hogy minden munkavállaló egyértelmű, jól érthető feladatokat kapjon és minden szükséges támogatást megadjanak. A tanulóprogram, amely 2023-ban indult, tavaszi és őszi rendszerben folytatódik, jó tapasztalatokkal. 100 fő munkavállaló vesz részt a programban. A gyár stabil, szervezett, és a fejlesztések a következő évek működését alapozzák meg.

Példaértékű kommunikáció – itt nem csak „meghallgatják” a kollégákat

Az egyik legerősebb tapasztalat a vezetés, a munkavállalók és az érdekvédelem közötti kommunikáció minősége volt.

A vezetés bevezette a „nyílt óra” rendszert, hogy a fizikai vagy szellemi munkakörben dolgozó kollégák komfortosan fordulhassanak az igazgatóhoz. Kezdetben többen keresték meg őket, mostanra vagy kevesebb a probléma, vagy javult az információáramlás. Emellett a termelésvezetők rendszeres megbeszéléseket tartanak a csapataikkal és a vezetéssel is. Ehhez jön hozzá a képzési, betanítási területeken működő mentorok munkája. A szakszervezet és az üzemi tanács havi egyeztetéseken hozza a dolgozói oldal kérdéseit és problémáit, amelyekre a vezetés igyekszik érdemi választ adni. A gyár kulturális életében is sok jó gyakorlat van: közös programok, sportnap, nyári rendezvények, sőt, a „legromdább karácsonyi pulcsi nap”, amelyet a raktár talált ki, és mára teljes céges hagyomány lett.

Ötletláda

Új kezdeményezésként elindult az „ötletláda”: a vezetés hisz abban, hogy minden kollégának lehet értékes javaslata. A legjobb ötleteket díjazza, nem csak a termelékenység, hanem a biztonság és az ergonómia javítása is érték.

Normaidők – amikor a valóságot méri, nem az excel-táblát

A termelékenységet a normaidők újramérésével szeretnék növelni, ez a gyár egyik legfontosabb szakmai folyamata jelenleg. A régi normák sok esetben elavultak, így a fejlesztési csapat most teljes körű felülvizsgálatot végez. A cél, hogy az új normát csak akkor vezessék be, ha a termelés is elfogadja.

A bónuszrendszer bizonyos mértékben rugalmasabb: ha új termék vagy betanítás miatt esik vissza a teljesítmény, vagy ha alapanyaghiány, technológiai váltás lassítja a munkát és a csapat nem éri el a 95%-os bónuszszintet, a termelésvezetők jelzik a külső okokat. Indokolt esetben a csapat így is megkapja a bónuszt. A cél, hogy a változások ne a dolgozókra csattanjanak. Ez a szemlélet kifejezetten korrekt és ritka.

Utánpótlás és munkaköri átjárhatóság – nehéz, de működő rendszer

A varrónő- és bőrdíszműves szakma eltűnésével a gyárnak ma minden új munkavállalót teljesen házon belül kell kiképeznie. Ez nagy teher, főleg az ipari varrógépeknél, ahol nem mindenki alkalmas a pozícióra.

A munkaköri átjárhatóság viszont jól működik: csomagoló › csavarozó › béleelő › extrúzió › (alkalmasság esetén) varrás. Ez a rugalmasság segít a létszámhiányok kezelésében.

Képzési rendszer – stabil jövőkép a termelés mögött

A gyár ma az egyik legkomolyabb belső képzési rendszert működteti a könnyűiparban. Fél év előkészítés után a több mint száz résztvevő online platformon tanul, a képzés munkaidőben zajlik, helyi oktatóktól kapnak gyakorlati támogatást és a sikeres vizsgát a cég jutalmazza. Az elsajátítható szakmák: mechatronikai műszerész, mechatronikai karbantartó, gyártósori gépbeállító, logisztikai technikus, valamint a vállalkozási és ügyviteli ügyintéző. A cél egyértelmű: hosszú távú utánpótlás biztosítása, különösen műszaki területen, a munkavállalói elkötelezettség és a hosszú távú maradási szándék erősítése.

Bértárgyalási folyamat – korrekt keretrendszer, átlátható működés

A cégcsoport központilag vizsgálja a bérfelértékelési lehetőségeit és az inflációhoz (KSH adatokhoz) igazítja az emeléseket.

A szakszervezettel és az üzemi tanáccsal minden év elején egyeztetnek. A minimálbér-emelések az elmúlt években többször közvetlenül érintették a bérsávokat, ami korrekciókat igényelt. A cég és az érdekvédelmi szervezetek is elsősorban az alapszervezetet preferálják, mert azt tartják stabilnak. Egyes kollégák ugyanakkor értékelik a béren kívüli elemeket is – ez folyamatos vita és egyeztetés témája.

A bérrendszer alapeleme, hogy a dolgozó a legtöbb időt betöltött munkaköre szerint kapja a bérét – ez ösztönzi a tanulást és a „többfeladatúságot”.

Bizalmikkal és dolgozókkal folytatott egyeztetés

A vezetéssel történt beszélgetést követően a BDSZ elnöke és munkatársai találkoztak az alapszervezet bizalmijaival és az üzemi tanács elnökével is. A második beszélgetés árnyalta az első – ahogy minden egészséges munkahelyen. A kollégákkal folytatott egyeztetés további fontos szempontokat hozott be, amelyekre közösen keresték a megoldásokat.

Ezt követően üzemlátogatást tettünk a szekszárdi másik üzemben, ahol megismerhettük a gyártási tevékenységet, és beszélgettünk a dolgozókkal és a helyi szakszervezeti tagokkal.

A szekszárdi látogatás megerősítette, hogy bármilyen helyzetben csak a közös gondolkodás visz előre. Úgy látjuk, itt van igény és szándék is a közös megoldáskeresésre. A gyár nemcsak munkahely, hanem közösség is. És ahogy minden közösségnek, ennek is szüksége van figyelemre, párbeszédre, oda-vissza működő kapcsolatokra. Ezért dolgozunk: hogy mindenhol legyen kivel megbeszélni a fontos dolgokat és legyen, aki ott áll melletted. De csak együtt, veled tudunk érteket tenni.

–TAT–

fotók: Tóth Andrea T.

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete 2024 áprilisában támogatási kérelmet nyújtott be az Európai Szociális Alap Plusz és a hazai központi költségvetési előirányzatból támogatott GINOP PLUSZ felhívásra. "Kapacitásfejlesztés a BDSZ-nél" GINOP_PLUSZ-3.2.3-24-2024-00058 azonosító számú pályázatunkat támogatásra alkalmasnak minősítették. A támogatás három éve alatt a projekt által támogatott képzésekről, rendezvényekről, kommunikációról és a kapacitásbővítéshez kapcsolódó eseményekről folyamatosan beszámolunk a Bányamunkásban is.

SZOCIÁLIS PARTNEREK KAPACITÁSÉPÍTÉSE

2025. november 24-én megkezdődött a BDSZ GINOP_PLUSZ-3.2.3-24-2024-00058 projektjének újabb állomása: „Hatékony szóbeli és írásbeli kommunikáció” címmel szervezett képzést a BDSZ, amelynek célja az érdekvégyesítéshez szükséges kommunikációs készségek fejlesztése volt. A 3 napos képzés Kazincbarcikán, a BDSZ területi központban valósult meg. Az első nap adminisztrációval indult, aktív részvétellel és tartalmas beszélgetésekkel – pontosan ezért szeretjük ezeket a találkozásokat. A program tematikája széles spektrumot ölelt fel, többek között a kommunikáció alapmodellje és alapfogalmai, verbális és nonverbális

kommunikációs technikák, az asszertív kommunikáció és visszajelzések szituációs gyakorlatai, érvrendszer és meggyőzői technikák, az érthető figyelem szerepe és fejlesztési lehetőségei, valamint kommunikációs technikák: átkeretezés és tükrözés.

A képzést Kazincbarcikán is dr. Kerényi Kata tréner vezette, aki interaktív, gyakorlatorientált módszerekkel segítette a résztvevőket abban, hogy magabiztosabban és hatékonyabban tudjanak érvelni, tárgyalni és érdeket képviselni a munkahelyi és szakszervezeti párbeszéd során.

A 2025. év utolsó képzése ugyanezen témában és tematika mentén december 2. hetében valósul meg Visontán.

SIKERREL ZÁRULT A FENNTARTHATÓ ÁTMENET KONFERENCIA

A BDSZ szakmai fóruma közös gondolkodást indított el a jövő kihívásairól

2025. november 19-én a Hotel Benczúrban került sor a BDSZ Fenntartható Átmenet Konferenciájára, ahol a bányászati, energetikai és könnyűipari ágazatok képviselői együtt vizsgálták a fenntarthatóság és az energiaátmenet legfontosabb kérdéseit. A rendezvény célja az volt, hogy a KEHOP PLUSZ irányain keresztül áttekinthessék az ágazatok előtt álló stratégiai kihívásokat. A konferencia a VOP_PLUSZ-4.1.5-24-2025-00018 azonosítószámú projekt keretében valósult meg.

A konferenciát Telekes Gábor, a BDSZ elnöke nyitotta meg, majd a nap folyamán több kiemelt szakértő adott elő:

- Szabó Tibor, a BDSZ alelnöke – tájékoztató a BDSZ VOP Plusz pályázatának előrehaladásáról.
- Horváth Viktor, az Energiaügyi Minisztérium energiaátmenetért felelős helyettes államtitkára – az energiaátmenettel kapcsolatos minisztériumi álláspontok a KEHOP PLUSZ Energetikai Albizottsága felé.
- Dr. Bera Péter, az Energiaügyi Minisztérium Fenntarthatósági és Szemléletformálási Főosztályának vezetője – az uniós körforgásos gazdasági szabályozás hatásai a bányászatra, az energetikára és a könnyűiparra.
- Dr. Piskóti-Kovács Zsuzsa, a Szénrégió Bizottság titkárságvezetője – a LIFE projekt és a Szénrégió Bizottság tevékenységének összhangja a Heves és BAZ megyei területi tervekben.
- Zelei Gábor, a Magyar Bányászati Szövetség ügyvezető főtitkára – a munkáltatók álláspontja a fenntarthatóságról és az igazságos átmenetről.
- Dr. Molnár Ernő, egyetemi docens – a hazai könnyűipar jelenlegi helyzete és fenntarthatósági kihívásai.
- Telekes Gábor, BDSZ elnök – a szakszervezetek álláspontja a fenntarthatóságról és az igazságos átmenetről.

A nap közben is elhangzottak az előadókhoz kérdések, valamint a nap végén konzultációra került sor, majd Telekes Gábor BDSZ elnök összefoglaló gondolatai zárták a programot, amely ismét megmutatta, mennyire fontos a közös gondolkodás az ágazatok jövőjéről.

A BDSZ számára a rendezvény egyértelművé tette: csak együtt, egymás tapasztalataira építve alakíthatjuk ki azt a jövőt, amelyben a dolgozók biztonsága és a környezeti szempontok egyszerre érvényesülhetnek.

Jó szerencsét!
BDSZ

Só, víz, gyász – Parajd fél éve a bizonytalanság fogságában

Parajd neve évtizedeken át egyet jelentett a sóval, a gyógyulással, a családi kirándulások emlékével. Aki járt már a hatalmas föld alatti csarnokokban, érzi, milyen abszurd mondat ez: a parajdi sóbánya ma néma, és hónapok óta víz fogságában áll.

Az elmúlt fél évben újságírók, szakértők, döntéshozók és helyiek próbálták szavakba önteni azt, ami történt – és azt is, ami velük történt. Ezekből a beszélgetésekből rajzolódik ki az a kép, amely túlmutat egy „egyszerű” bányakatasztrófán: egy egész vidék múltja, jelene és jövője került veszélybe.

„Mintha a gyökereinket mosták volna ki”

A Bányamunkás olvasói számára nem ismeretlen Moldován László, a Sóvidék-Hegyalja Turisztikai Egyesület elnöke, panziótulajdonos, aki maga is a bányához köti életét. A júniusi beszélgetésben (ami a Bányamunkásban és a BDSZ honlapján is olvasható) arról mesélt, hogy Parajdon a só nem csak munkahely volt: közösségi tér, lelki kapaszkodó, identitás. Generációk nőttek fel úgy, hogy a családban „valaki mindig lent dolgozott”, mások a turizmusból éltek, a gyerekek pedig úgy emlékeznek: a legszebb játszótérük mélyen a föld alatt volt.

Amikor a Korond-patak vize betört a bányába, és elöntötte a turisztikai szinteket, nem csak falak áztak át, nem csak gépek mentek tönkre. Egy egész település úgy érezte, kimosódnak alóla a gyökerek. Aki Parajdon él, nem tudja elengedni a kérdést: hogyan történhetett meg ez velünk, 2025-ben?

A víz, amely nem áll meg

A katasztrófa idején készült tudósítások arról számoltak be, hogy a hetekig tartó esőzések után a Korond-patak vízhozama sokszorosára nőtt, és a védekezésre szolgáló rétegek megsérülésével a víz utat talált magának a bánya felé. A turisztikai szintet rövid idő alatt teljesen elöntötte, veszélybe kerültek az ott működő létesítmények is. A szakemberek azóta is próbálják megérteni, mekkora a károsodás – és egyáltalán: van-e visszaút.

Életek, amelyek egy bánya köré szerveződtek

Az elmúlt hónapok egyik fontos vonulata, hogy a riportok nem csak a bányáról, hanem az emberekről szólnak, akik a bányalátogatók köré szervezték az életüket. A sóbánya nélkül Parajd egyszerre lett sebezhető kis hegyi falu – miközben a kiadásaik, családi terveik mit sem csökkentek. R riportok szólnak arról a nagyszülőről, aki addig minden nyáron az unokáit vitte le a bányába „levegőt venni”, és most nem tudja, megmutathatja-e még valaha, hol dolgozott a dédapjuk. R riportok beszélnek arról a fiatal párról is, akik épp most kezdték el a közös vállalkozást, a sóbánya vendégforgalmára építve.

Politikai viták, felelősségkeresés – és egy közösség, amely választ vár

A nagyobb médiumok riporterei gyorsan megérkeztek Parajdra. Interjúk készültek helyi és megyei vezetőkkel, a bányát működtető állami vállalat képviselőivel, szakértőkkel. Volt, aki arról beszélt: a katasztrófa nem egy váratlan „természeti csapás”, hanem hosszú idő óta húzódó mulasztások, halogatott beruházások, alábecsült kockázatok következménye.

Mások szerint a döntéshozatal bénultsága, a felelősség tologatása okozza, hogy hónapok óta nincs világos, mindenki által vállalt cselekvési terv.

Miközben a nyilatkozatok egymásnak feszülnek, Parajdon az emberek egy dolgot szeretnének: őszinte, érthető válaszokat. Nem jogi frázisokat, nem politikai üzeneteket, hanem azt, hogy mi lesz a sóbánya sorsa, és mi lesz azokkal, akik ebből éltek.

Vészhelyzet, bizonytalanság, hosszú távú következmények

Az elmúlt félév arról is szólt, hogy a településen újra és újra meghosszabbították a vészhelyzeti állapotot. Ez nemcsak azt jelenti, hogy a bánya látogatása tilos, hanem azt is, hogy egy egész régió gazdasági tervezése vált lehetetlenné: nem tudni, mikor és milyen formában indulhat újra a működés – ha egyáltalán újra-indulhat. A riportokban megszólaló szakemberek két szélső forgatókönyvet vázolnak: az egyik szerint a jelenlegi formájában búcsút kell venni a bányától, és új, biztonságosabb nyitást kell tervezni; a másik szerint óriási, de elvégzendő mérnöki feladat a károk felszámolása. Mindkettő közös pontja: hosszú évek munkája, jelentős befektetések, és közben ezek megélhetésének kérdése.

Só a sebekben – és a közösség ereje

Parajd története nem „csak” helyi ügy. Minden bányásztelepülés számára emlékeztető: a föld alatti munka sosem lesz teljesen kockázatmentes, és a valódi biztonság nem csak műszaki, hanem társadalmi kérdés is. A riportokból azonban egy olyan közösség képe rajzolódik ki, amely nem adja fel. Önkéntesek szerveznek adománygyűjtést, civil kezdeményezések indultak, és sokan dolgoznak azon, hogy új turisztikai látnivalókat mutassanak meg – amíg a bánya sorsa eldől. De bármilyen kreatív megoldások születnek, minden beszélgetés végén ugyanoda érkezünk vissza: Parajdon a sóbánya nem helyettesíthető. Nemcsak gazdasági okokból, hanem mert a helyiek életének része, generációk identitásának hordozója.

A BDSZ és Parajd

Október végén döntött úgy Telekes Gábor és Tóth András, hogy személyesen tessz látogatást Parajdon. Kívülről, a lezárt bejárat és az elcsendesült, ugyancsak lezárt Sósoros turistaösvény és hegyoldal mentén tekintették meg a káreset helyszínét, amelyet követően Moldován Lászlóval beszélgettek, aki a település múltját, jelenét és a fél év fájdalmát egyszerre hordozó szavakkal fogalmazta meg: „mi itt nem falakat, hanem történeteket veszítettünk el.” A beszélgetés kíméletlenül őszinte volt – a vészhelyzet kezeléséről, a turizmus megrendüléséről és arról, hogy a közösség most nem szép szavakat, hanem kapaszkodót vár.

December elsején a BDSZ elnöke telefonon hívta fel Moldován Istvánt, a bánya egykori részlegvezetőjét. A vonal másik végén egy olyan ember szólt meg, aki nemcsak szakmai rálátással, hanem személyes felelősségérzettel beszélt a történekről. Megvitaták a jelenlegi műszaki állapotot, az elhúzódo helyreállítás mentális hatását és az esetleges együttműködés lehetőségeit – őszintén, konkrétumokra törekedve. A beszélgetés fókuszában a jelenlegi helyzet állt és az esetleges együttműködések lehetőségei.

Üzenet a bányász közösségnek

A Bányamunkás lapjain mi, magyar bányászok és bányász leászarmazottak gyakran emlékezünk a múlt nagy küzdelmeire, hőseire, tragédiáira. Parajd története emlékeztet több megélt bányabezárásra: fájdalmas, sok bizonytalansággal, de erős közösségi tartással.

Ez a fél év egyszerre szólt a gyászról és a reménykeresésről. Parajd ma mindannyiunk ügye: minden bányászé, minden olyan családé, amely valaha a föld alatti munkából élt, és mindenkié, aki hisz abban, hogy a közösségeknek joguk van a biztonsághoz, a tisztességes munkához és a múltjuk tiszteltetéséhez.

A parajdiak most azt kérik a világtól: ne feledkezzetek meg rólunk. Jó szerencsét, Parajd!

cikk: Tóth Andrea T.
fotók: Tóth András

Alig másfél hónapja van a magyar kormánynek egy EU-s elvárás teljesítése, ami nem más, mint kidolgozni azt a cselekvési tervét, amelynek alapján növelni lehet – és kell – azoknak a munkahelyeknek a számát, ahol kollektív szerződés garantálja a munkavállalók biztonságát és bérét. Az uniós minimálbér-irányelv ugyanis minden tagállamra előírja, hogy kollektív szerződés alatt dolgozó munkavállalók aránya közelítsen a 80 százalékhöz. Nálunk ez az arány legfeljebb 20 százalékos – írja közleményében a Magyar Szakszervezeti Szövetség. A MASZSZ érdemi párbeszédet és a cselekvési terv mielőbbi kidolgozását sürgeti.

Annak ellenére, hogy az Európai Bíróság részben érvénytelenítette az uniós minimálbér-irányelv két fontos elemét, amellyel az EU túllépte hatáskörét a tagállami bérmegállapítás befolyásolásával, az uniós kötelezettség többi, lényegesebb tartalma nem változott. Vagyis, a kollektív szerződések (ksz) számának növelése továbbra is kiemelt kötelezettség maradt – közölte a bírósági döntést követően Zlati Róbert. A Magyar Szakszervezeti Szövetség elnöke szerint a ksz-ekkel való lefedettség növelése ügyében hazánkban egy munkacsoport felállításán kívül semmi nem történt, holott ezen a téren Magyarország nagy lemaradásban van. Míg más tagállamokban a munkahelyek átlagosan 60-70 százalékaiban van kollektív szerződés – bár 80 százaléki feletti lefedettségről is lehet tudni –, Magyarországon mindössze 20 százalékos az arány. A MASZSZ a program előmozdítása érdekében az elmúlt időszakban konkrét javaslatot is vitt az e célra kijelölt szervezet, a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fóruma (VKF) elé, ám eddig mindhiába.

Az EU minimálbérekről szóló irányelvének célja, hogy minden tagállamban biztosítsa a tisztességes megélhetést nyújtó, méltányos minimálbért, valamint erősítse a kollektív szerződések lefedettségét és a társadalmi kohéziót. A MASZSZ célja is ugyanez Magyarországon – szögezte le az elnök. Az előírt cselekvési terv kidolgozásához egyeztetni kell a munkavállalókat és a munkáltatókat is képviselő szervezetekkel, ám ez érdemben mostanáig még csak el sem kezdődött, miközben a teljes program összeállításához és annak elfogadásához alig több mint másfél hónapja van a magyar kormánynek – magyarázza Zlati Róbert. Az irányelv szerinti 80 százalékos küszöbértéket jelenleg kizárólag olyan EU-tagállamok érik el, amelyekben erős az ágazati érdekegyeztetés a munkáltatók és a szakszervezetek között, és az azt körülvevő, támogató jogi, gazdasági és társadalmi környezet érdemi lehetőséget teremt ágazati kollektív szerződés kötésére. A MASZSZ komplex javaslatai is ennek megteremtését szolgálják.

A MASZSZ elnöke szerint ahhoz, hogy Magyarországon legalább elkezdődjön a kollektív szerződések számának – és a lefedettség mértékének – a növelése, már rég meg kellett volna születnie annak a cselekvési tervnek, amely irányt szab a szakszervezetek és a munkáltatók számára is. Zlati Róbert szerint féltő, hogy az EU által előírt határidőre Magyarország nem fog tudni összeállítani egy erős és hatékony, a szociális partnerek által is elfogadott cselekvési tervet, s ez a hazánkra jellemző 20 százalékos lefedettség még jó ideig nem fog látványosan emelkedni. A MASZSZ felszólítja a kormányt, az e célra felállított munkacsoport ne csak papíron létezzon, hanem haladéktalanul kezdje meg a hatékony működést, az érdemi munkát. A MASZSZ készen áll az egyeztetésre, konkrét javaslatokkal is segítve a cselekvési terv mielőbbi összeállítását és bevezetését.

„Lényegesen jobb megállapodásért küzdöttünk” Csalódott, de kénytelen elfogadni a minimálbér- és garantált bérminimum-emelési ajánlatot a Magyar Szakszervezeti Szövetség. Csalódás a MASZSZ számára az is, hogy a kormány a korábbi ígérete ellenére nem segítette a tárgyaló feleket egy magasabb emelési szint elérésében, így a munkaadók a kért 12 százalékos minimálbér és a 10 százalékos bérminimum-emelés helyett csak a 11 és 7 százalékos mértéket fogják aláírni.

Nem lehetünk teljesen elégedettek, mivel a végleges ajánlat távol van az eredeti követelésüinktől, de a jelenlegi gazdasági helyzetben és tárgyalási környezetben elmentünk a falig, így el kell fogadnunk a 11 százalékos minimálbér- és a 7 százalékos garantált bérminimum emelési mértéket – nyilatkozta Zlati Róbert. A Magyar Szakszervezeti Szövetség elnöke szerint a szövetségen belül nem egyöntetű a megállapodás aláírásának támogatása, de ez természetes, amikor jelentős kompromisszumokkal jár az egyezség, azonban a többség egyetértett azzal, hogy jobb híján ezt kell elfogadni.

A MASZSZ lényegesen jobb megállapodásért küzdött, de végül be kellett látni, a jelenlegi gazdasági helyzetben mindössze erre van lehetőség – szögezte le az elnök. Ráadásul jelentősen és váratlanul romlott a helyzet azzal, hogy a kormány a korábbi széles körben hirdetett ígérete ellenére sem csökkenti a munkáltatókat terhelő szociális hozzájárulási adót, így a munkaadók mozgásterük beszűkülésére hivatkozva elleneztek a MASZSZ által képviselt mértéket. Ilyenkor nincs mindenki számára elfogadhatóan jó szakszervezeti viselkedés: egyesek szerint nem szabad aláírni a „szánalmas” mértéket tartalmazó megállapodást, mások szerint viszont munkavállaló ellenes az a szakszervezet, amelyik megtagadja azt – jegyzi meg Zlati Róbert. Az elnök emlékeztet: a MASZSZ az elmúlt években kétszer is élt ezzel a tiltakozási lehetőséggel, nem írt alá, ám ez semmit nem változtatott a végeredményen. Az, hogy a szövetség idén elfogadja a végleges béremelési javaslatot, nem jelenti azt, hogy maradéktalanul elégedett a mértékkel – szögezte le az elnök. Szemmel látható probléma a két béremelési mérték közötti túl nagy különbség a garantált bérminimum hátrányára. Azonban reménysugár a jövőre nézve, hogy a tárgyalásokon minden résztvevő partner hangsúlyozta a szakmunkások kiemelt megkülönböztetésének fontosságát. Reméljük, hogy ezt egy jobb gazdasági helyzetben nemcsak szóban, hanem tettekben is el fogják ismerni.

Hangsúlyos és a jövőben számonkérhető tétel – a hároméves megállapodásba foglaltak szerint –, hogy a minimálbérrel továbbra is el kell érni a rendszeres bruttó átlagkereset 50 százalékát. Igaz, ennek 2027-es, eredeti céldátuma nagy és mai tudásunk szerint egyelőre teljesíthetetlennek tűnő kihívás elé állítja a feleket.

A megállapodást mind a munkáltatói, mind a munkavállalói oldal nagyon várta, hogy a régóta kiszámíthatatlan gazdasági környezetben legalább egy biztos, kiszámítható pont legyen, amivel a jövő évre át lehet fordulni.

ALÁÍRTÁK

Orbán Viktor miniszterelnök, illetve a munkaadói és a munkavállalói oldal képviselői aláírták a Karmelita kolostorban 2025. december 4-én a jövő évi minimálbéréről, illetve garantált bérminimumról szóló megállapodást. Amint az már ismert, jövőre a minimálbér 11 százalékkal, míg a garantált bérminimum pedig 7 százalékkal nő. Vagyis, 2026 januárjától a minimálbér bruttó 322 800 forintra nő, míg a garantált bérminimum 373 200 forintra emelkedik.

Az ünnepi ceremónián a miniszterelnök egyebek között kitért arra is, hogy a tavaly megkötött hároméves bérmegállapodást idén módosítani kellett a gazdasági helyzet miatt. Kihangsúlyozta: „különösen hálás”, amiért a munkaadók és a munkáltatók „a mostani körülmények között” meg tudtak állapodni...

Bár korábban szó volt róla, de a kormány végül nem vette ki a részét a megállapodásból azzal, hogy a szociális hozzájárulási adót 1 százalékponttal csökkenti. Ennek kapcsán a miniszterelnök kiemelte: a megállapodás nem a kormány érdeme, de azt leszögezte, hogy segítséget nyújtottak az MKIK-val kötött 11 pontos, kkv-k számára kidolgozott adócsökkentéseket és -egyszerűsítéseket tartalmazó megállapodással.

A munkáltatói oldal részéről Zs. Szóke Zoltán, az Általános Fogyasztási Szövetkezetek és Kereskedelmi Társaságok Országos Szövetségének elnöke értékelte az eseményen a megállapodást. A socho-csökkentés elmaradása kapcsán kiemelte: „Nem örültünk, tudomásul vettük, hogy a szociális hozzájárulási adó 1 százalékpontos csökkentése, annak mintegy 200 milliárd forintos összegével szétosztotta volna az állami költségvetést.” Egyben leszögezte: az élomunka terheinek lehetőség szerinti csökkentéséről a következő időszakban sem akarunk lemondani. Ebben továbbra is látunk még további csökkenési potenciált...

A munkavállalói oldalt képviselve Palkovics Imre, a Munkástanácsok Országos Szövetségének elnöke beszédében emlékeztetett arra, hogy a hároméves bérmegállapodás keretében célul tűzték ki, hogy idővel a minimálbér érje el a rendszeres bruttó átlagkereset 50%-át. A szakszervezeti vezető szerint a mostani – bár az eredeti tervekhez képest korrigált minimálbér-emelkedési számokat tartalmazó - megállapodás is e cél irányába mutat. A tavaly megkötött, három évre szóló bérmegállapodás értelmében az idei 9 százalék minimálbér-emelés után a kötelező legkisebb munkabér összegének 2026-ban elvileg 13 százalékkal kellett volna emelkednie (2027-ben pedig 14 százalékkal). A hazai gazdaság helyzete azonban jelenleg teljesen más, mint amire a felek tavaly novemberben, a hároméves megállapodás megkötésekor számítottak. A kormányzat az idei évre 3 százalék feletti GDP-növekedést várt még tavaly novemberben, ebből végül 1% sem valósul meg, ezért újra kellett tárgyalni a béreket. Így az eredetileg tervezethez képest két százalékponttal alacsonyabb lett a jövő évi minimálbér-emelkedés mértéke.

A hároméves bérmegállapodás egyben azt a célt is szolgálta, hogy 2027-re a minimálbér érje el a rendszeres bruttó átlagkereset 50 százalékát, ahogy azt az EU irányelve is szorgalmazza.

Mivel az aláírás ceremónián a munkáltatói és a munkavállalói oldal egy-egy képviselője szólalhat meg, így más szakszervezeti vezetőkkel együtt Zlati Róbertnek, a MASZSZ elnökének sem volt alkalma felszólalni. A MASZSZ december elején kiadott állásfoglalás az előbbi cikkben olvasható.

A cikk teljes terjedelmében a Magyar Szakszervezeti Szövetség honlapján (maszsz.hu) olvasható.

Fotó forrása: MTI Fotó/Miniszterelnöki Kommunikációs Főosztály/Kaiser Ákos

cikkek forrása: maszsz.hu

ÖRÖKSÉG, FELELŐSSÉG, ÖSSZEFOGÁS

Benkő Tamás szakszervezeti története a Colas Északkönél tanulságokkal és jövőképpel

A szakszervezeti tagság sokak számára nem döntés, hanem örökség – és hit a közösségben. Benkő Tamás útja a bányagép kezelőfülkéjéből indult, majd édesapja példáját követve az érdekvédelem motorjává vált a tállyai üzem dolgozóinak élén. Öszintén beszél az ágazati kihívásokról, a szállítási nehézségek hatásairól és a szakszervezeti munka valós, sokszor kőkemény terepéről.

- 2020-ban Hámori István, akkori főszerkesztő kérdezett a szakszervezetről a Bányamunkásban, de nem találtam információt arról, hogy mikor és hogyan kezdődött a saját történeted a szakszervezettel? Oszd meg kérék az olvasókkal, hogy mi volt az a pillanat vagy élethelyzet, amikor azt mondtad: "oké, belépek", és hogyan lettél végül szakszervezeti tag?

Benkő Tamás: 1999. május 17-én kerültem a Colas Északkő Bányászati Kft. Tállyai Üzemébe, bányászati gépkezelőként. Számomra teljesen természetes volt, hogy belépek a szakszervezetbe – jó érzés volt egy erős és összetartó közösséghez tartozni.

- Volt-e személyes minta, nyomós pillanat a csatlakozás mögött?

BT: Belépésem idején elődöm, és egyben mentorom is az édesapám, Benkő Sándor volt, aki szakszervezeti titkárként szolgált a közösségünkben. 2010 decemberében, amikor már tudtuk, hogy nyugdíjba vonul, megválasztottak a helyi szakszervezeti bizottság titkárának. Édesapámtól rengeteget tanultam arról, mit jelent kiállni a munkavállalók mellett. Ő ma tiszteletbeli elnökként segíti a testület munkáját, én pedig igyekszem tovább vinni azt a szemléletet és kitartást, amit tőle kaptam.

- Mit jelent ma, 2025 végén szakszervezeti vezetőnek lenni nálatok?

2025. június 26-án, a balatongyöröki kihelyezett testületi ülésen szívhez szóló pillanatokra került sor: a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ) és a Colas Északkő Bányászati Kft. Szakszervezeti Bizottsága közösen búcsúztatta el Sipos Istvánné Ibolyát, aki évtizedeken át állt a dolgozótársak mellett, mint megbízható bizalmi.

A Colas Északkő Bányászati Kft. Szakszervezeti Bizottsága kihelyezett testületi ülést tartott Balatongyörökon melynek során szakszervezeti aktualitások meg tárgyalására került sor. Az aktualitások mellett a Szervezeti és Működési Szabályzat került módosításra, melyet a testület egyhangúan elfogadott. Ezt követően nyugdíjas búcsúztatásra is sor került. Sipos Istvánné Ibolya kolléganőnkől búcsúztunk el, aki 20 évig volt bizalmi a az alapszervezetnek.

BT: Amikor először vállaltam tisztséget a helyi alapszervezetben akkor még nem igazán voltam felkészülve a munkavállalói érdekképviseletre. Sokat kellett tanulnom, valamint a munkáltatói oldal felé is bizonyítanom kellett, hogy fiatalként is megállok a helyemet az érdekképviselet terén is. Ma ez sokkal nehezebb feladat, mint amikor fiatal, kezdő tisztségviselő voltam. Új kihívások jönnek szembe, és ebben az évben sajnos egy komoly létszámleépítést is meg kellett tapasztalnunk a tállyai üzemben – ilyen helyzetben tisztségviselőként még nem voltam korábban. A feladatok szerteágazóak, nemcsak helyi, hanem ágazati szinten, a BDSZ-en belül is. Folyamatos fókusz és jelenlétet, a megváltozott bányászati-építőipari környezet miatt még nagyobb figyelmet igényel.

- A legutóbbi BÁPB ülésen (2025.11.25.) tájékoztatást kaptunk a szállítási akadályok munkáltatói sújtó hatásairól. Hogyan hat mindez a munkavállalók hétköznapijaira és a hangulatra?

BT: Jelenleg egy műszakos munkarendben dolgozunk. A kő és alapanyag szállítása közúton jelentősen visszaesett, ma javarészt vasúton történik a fuvarozás. Kamionok ugyan még járnak az üzemből, kerülő utakon, de ez is egyre ritkább.

A legfőbb hatás egyértelműen az, hogy a társaság munkavállalóktól – köztük szakszervezeti tagoktól is – megvált. A hangulat ennek megfelelően nehéz volt, de mostanra kicsit megnyugodtak a kollégák, miután biztatást kaptunk arra, hogy újabb elbocsátások már nem várhatók. Továbbra is tesszük a dolgunkat a megmaradt létszámmal, ami nagy kihívás elé állítja a kollégákat.

- Ösztönzi-e ez most a dolgozókat csatlakozásra, vagy nehezíti a tagszervezést?

BT: Az ideai leépítés után a tagság bővítése rendkívül nehéz lett. Szeretnénk legalább oda visszajutni szervezettségben, ahol az elbocsátások előtt voltunk, de ma sokkal nehezebb meggyőzni a dolgozókat a belépésről. Most a testülettel azon dolgozunk, az elsődleges célunk a meglévő tagjaink megtartása, de természetesen továbbra is várjuk és keressük az új tagokat. Ehhez minden támogatást és segítséget szívesen fogadunk.

- A 2017-ben megújított Kollektív Szerződés vívmányait sikerült azóta is megőrizni?

A Kollektív Szerződésünk 2024-ben részben módosult, de a lényege megmaradt. A legnagyobb eredmény, hogy a tárgyalások során a szakszervezeti javaslatokat a munkáltató elfogadta, sőt: a cég is tett konstruktív, előremutató javaslatokat. Ez számomra hatalmas büszkeség: nem csorbult a szerződésünk, sikerült megőrizni mindazt, amit elődöm és én is kikarcoltunk a dolgozók érdekében.

Benkő Tamás szavaiból pontosan kivehető: a szakszervezeti munka egy minden nap megélt felelősség. A bányászati ágazat most folyamatos átalakuláson megy keresztül nem csak az energiaiparban, de a kő-, kavicsbányászatban is.

Az infrastruktúra, a szállítás és a munkaerőpiac egyaránt próbára teszi az érdekvédelem erejét. Egy- valami viszont változatlan: csak az az érdekvédelem működik igazán, amely a dolgozókkal együtt, értük létezik – kitartással, párbeszéddel és szolidaritással. -TAT-

Köszönjük, Ibolya!

Ibolya a Tarcali Központban volt bizalmi. A szellemi munkavállalók érdekeit képviselte, de ugyanúgy szívén viselte a fizikai munkavállalók sorsát is. A központban könyvelőként dolgozott.

A balatongyöröki ülésen a jelenlévő szakszervezet vezetők – köztük Rabi Ferenc BDSZ tiszteletbeli elnök és Telekes Gábor BDSZ elnök – személyesen is köszöntötték Ibolyát, megköszönve sokéves elkötelezett szolgálatát. Benkő Tamás SZB titkár méltatta a munkásságát. Ajándékként egy jelképes bányászcsillát kapott mely illatos ajándékokkal volt tele, illetve egy Titkár általi elismerő oklevelet.

Köszönetet mondunk és kívánjuk, hogy a nyugdíjas éveid legyenek békések, egészséggel és az unokák kacagásával teli napokból álljanak!

Jó szerencsét!

Benkő Tamás
Szakszervezeti Titkár

KARÁCSONYI VERS

Ha helyesen tölti ki az ábrát, a jobb alsó sarokban számozott négyzetekbe írt betűkből összeolvashatja a megfejtést, Juhász Gyula egyik, a szeretet ünnepéről költött versének a címét.

VÍZSZINTES

1. Pimaszkodik valakivel – gyümölcs veszít az értékéből, népiesen.
2. Hús, gyermeknyelven – balett-táncosnő.
3. Részegeskedő – sovány ló – forint, röviden.
4. Aki csenni szokott – római hatos – ... Bandello; olasz író, költő volt.
5. Sürgető szócska – becézett bárány – a legrégebbi német hetilap.
6. Jelkulcs – örökvirág – kisváros Szicília középső részén.
7. Belül sima! – mérhetetlenül – ízletes húsú tengeri hal.
8. A padoszomszédja dolgozatából merít – község Győr közelében.
9. Kergeti – lőfegyver része – ostyaszület!
10. Róma angol neve – Fa ...; világjáró vitorlázó – erdélyi folyó.
11. Gyomor rossz állapota – Pest vármegyei város – Szigligeti ...; színíró volt.
12. Élősködő had – Antonov gépe – a Rába folyó római neve.
13. Zloty, röviden – előtag: vegyi – téli sportolás helyszíne.
14. Lemond valamiről – olasz város, érsekségi székhely.
15. Húzódozva, kellenlően – vita egyre hevesebb lesz.

FÜGGŐLEGES

1. ... Collins; angol zenész, színész – egy darabkát eltávolít a lécből.
2. Független – Hegyi ...; magyar és spanyol színekben is versenyzett kajakázónő.
3. Község Győr-Moson-Sopron vármegyében – határ, latinul – Telesport, röviden.
4. Száz dekás – személyes – korábbi válogatott kézilabdázó (Csilla).
5. Kossuth-díjas énekes – a mostani időpontot megelőző – kaliforniai város.
6. Francia énekesnő, dalszerző – megeléggel – ammóniaszármazék.
7. Körültekintés – mondatrész!
8. Körülbelül, röviden – Psota ...; színésznő volt – az egyik szülő – kissé féltékeny!
9. Tagbaszakadt! – projekt vezetője.
10. Alkotórész – csúfol – lám.
11. Saint-Just barátja – drámai király – Hyundai-típus.
12. A szóban forgó személyért, költőien – szlovák autójel – olasz karmester volt (Alberto).
13. Indonéz autójel – altatás szava – alma-fajta.
14. Amerikai misztikus thriller – műsorvezető (István).
15. Baka dala – fényelnélő.

A szeptemberi rejtvenypályázat

A 2025/3 lap keresztrejtvenyének helyes megfejtése: AZ ÖREG BÁNYA TITKA

A három leggyorsabb beküldő, és így a nyeremények jogos tulajdonosai:

1. Barna Gyuláné, Sajókaza, 2. Kis Károly, Sajókaza, 3. Pribula Nándor, Gyöngyös

Gratulálunk a nyerteseknek, egyúttal felhívjuk a figyelmet arra, hogy a nyeremények eljuttatásához elengedhetetlenül szükséges a postán, vagy e-mailben a BDSZ által megküldött adatvédelmi nyilatkozat visszajuttatása a szerkesztőségbe.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1					14					2					
2		6													
3															
4														3	
5							1								
6									11						
7															
8				4					5						
9								10							
10															
11			8											7	
12															
13															
14															
15													9		

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA-
ÉS IPARI DOLGOZÓK
SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Alapító: Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete
Felelős kiadó: Telekes Gábor BDSZ elnök,
Főszerkesztő: Tóth Andrea Terézia
Szerkesztőség: 1068 Budapest VI. Városligeti fasor 46-48.
Telefon: +36 1 322-1226,
E-mail: bdsz@banyasz.hu, foszerkeszto.bdsz@gmail.com
A lap online is olvasható a www.banyasz.hu honlapon.
Kiadja a BDSZ és Böcz Sándor e.v.
Nyomdai előállítás: Böcz Nyomda, 7100 Szekszárd, Sjó u. 2.
ISSN 0133-6630

Magyarországi bányászati múzeumok XV.

Nagybörzsöny, egykori bányagazda-ház, ma tájház

Nagybörzsöny nevét először a XIII. század közepén említik meg az oklevelek Bersen, Wersen formában. Zsigmond király telepített be ide szászországi telepeseket a környéken található érc kitermelésére. 1312-ben a környék földesurai már egymás között csatáznak a bányákért, majd egy 1417 decemberében kelt királyi kiváltságlevél véglegesen az esztergomi érsekségnek adományozza földesúri, s ezzel együtt a bányászati jogokat. Zsigmond özvegye, Borbála királyné szeretné megkaparintani a Börzsönyi bányákat, de az uralkodó, Albert 1439-ben kelt oklevelével megerősíti az egyház tulajdonát. Ezt követően a település több mint 300 évig éli többé-kevésbé önálló, bár bányavárosi jogokkal fel nem ruházott életét.

A Rózsa-hegyen, a Magyar-hegyen s a Kecske-bércen fekvő bányákban aranyat, ezüstöt és vasat tartalmazó érceket termelnek, amelyek részben itt dolgoznak fel, egy részüket pedig a Selmecbánya környéki ércfeldolgozóba szállítanak. A bányaművelés a környéken leginkább a telkibányaihoz hasonló horpafejtésekben folyik, de már tárokat is hajtanak ki.

A bányaművelést rendszerint más vidékről, leginkább az alsó-magyarországi bányavárosokból érkező bányavállalkozók végezték, egyénileg vagy társas vállalkozásban (németül Gewerkschaft), ők alkalmazták a helyi vállalkozókat. De volt időszak, amikor maguk a Börzsönyi bányamunkások, tapasztaltabb kézművesek fogtak össze (Gesellenbau) egy-egy újabb ér felkutatására vagy művelésére.

A XVIII. század végén kimerülnek Nagybörzsöny bányái, ekkortól lakói mezőgazdaságból, szőlőművelésből élnek, de az 1870-es évek végén a filoxéra-járvány tönkreteszi szőlőit. E tevékenységnek emlékei a falu alatt található több tucat pince és a hozzájuk épített pinceházak, presházak.

A környékén még ma is megvannak azok a bányatárók, ahol nemesfémeket, aranyat és ezüstöt bányásztak. Az elmúlt másfél évszázad során több alkalommal is kutattak további bányászati lehetőségek után – legnevezsebb közülük a hazai bányásművelt legjelesebb kutatójának és a Központi Bányászati Múzeum alapító-igazgatójának nagyapja, Faller Gusztáv volt.

Még az 1990-es években is folytak ércutatások, melyek szerint tonnánként 2 gramm aranyat tartalmazó érc lelhető fel a környéken.

Nagybörzsöny napjainkban a Börzsöny egyik legkedveltebb kirándulóhelye. Három templom áll a faluban, közülük a legnevezetesebb, a bányásztemplom a hazai bányászat-történelem egyik legfontosabb településévé emeli a kis Börzsönyi községet.

A ma tájházként működő egykori lakóépület két szálon is kötődik a bányászathoz: a források szerint ez volt az egykori bányagazda lakóháza, másrészt az 1990-es években a megszűnt bányászati kiállítóhely tárlatai itt kaptak helyet.

A bányagazda személye a hazai bányászatban hosszú időn keresztül az egyik legfontosabb státusz volt, bár az is igaz, hogy a bányaművelés gazdasági-szervezeti működésének fejlődésével feladatuk, funkciójuk változott. Nem csak a bányászathoz, mint mesterséghez kellett érteniük, de egyben ők voltak a tevékenység – ma úgy neveznénk – gazdasági ügyvivői, intézői is.

A bányagazda bérelte az uradalomtól a bányákat, ő határozta meg, hol, melyik munkahelyen ki, milyen feltételekkel dolgozzon. A kitermelt és feldolgozott termelvényt ő vette át és intézte értékesítését, és számolt el az uradalommal is a bányabérelt ügyében. Többnyire a bevétel felharmada volt a részesedése (a fennmaradó rész az uradalom és a bányamunkások között oszlott meg), de ennek fejében ő viselte a bányanyitás, majd a termelés felmerült költségeit.

Legtöbbször tényleges bányászati gyakorlattal rendelkező személyből lett bányagazda, ám sokszor gazdasági kényszerből – éppen Nagybörzsöny környékén – más, kiegészítő tevékenységgel (pl. sokan állattenyésztéssel, szőlőműveléssel) is foglalkoztak. Viszont tény, hogy voltak olyan bányagazdák, akik jelentősebb keresetre tettek szert, miáltal ki tudtak emelkedni a környezetükből, a kisenemesi társadalom részei válhattak.

Beküldött fotók

Később, a XIX. században a bányagazda a bányaművelést végző társasvállalkozások alkalmazottja lett, egy-egy meghatározott időszakra kapva megbízást.

Az egykori bányagazda-lakóházat 1980-ig használták eredeti funkciójában. Az épületben 1982-ben tájházat alakítottak ki, ami elsősorban a település és az itt élő népek életét volt hivatva bemutatni.

Ekkor már működött a néhány házzal arrébb, a Petőfi utca 19. sz. alatt berendezett bányászati gyűjtemény, amelyet a rudabányai Érc- és Ásványbányászati Múzeum és a Közép-Dunavölgyi Intézőbizottság a helyi lakosok közreműködésével hozott létre a Börzsönyi ércbányászat emlékeinek megőrzése és bemutatása céljából.

A rudabányai vasércbányászat 1985-ben történt megszüntetését követően az Országos Érc- és Ásványbányászati Vállalat már nem tudta vállalni a nagybörzsönyi muzeális létesítmények támogatását, ezért az érintettek megállapodása alapján 1986-ban a soproni Központi Bányászati Múzeum irányítása alá kerültek az intézmények. Aztán, 1991-ben a Petőfi utcai kiállítóhelyet megszüntetve, a bányászatot bemutató kiállítás is a mai helyére, a tájházba költözött. Ettől kezdve a fenntartásáról az önkormányzat gondoskodik.

A tájháznak otthont adó épület történetéről kevés ismeretünk van. A lakóház a XIX. század közepén már biztosan állt, az 1850-ben készült kataszteri térképeken már szerepel. Stílusjegyei (az alatt elhelyezkedő pince, a vízvető, helyi szóhasználatl „csöpögtető” oromfal) alapján egyértelműen azok közé a palóc házak közé sorolható, amelyek az észak-magyarországi területen egészen a Hollókői világörökségi védelem alatt álló településéig megtalálhatóak. Részletei (a szabadkéményes konyha, az itt kialakított kemencének a hátsó, hosszú fal síkjából kilógó teste, a már említett vízvető oromfal) igazolják azt a feltevést, hogy az épület már a XVII. században állt.

A nyeregtető, majd egy méter vastag falazattal épült egykori lakóépület épület három helyiségből áll. Az első szobában egy bányagazda irodája került berendezésre Rudabányáról, az ottani múzeum által átadott, német (szászországi) bútorokkal. Szintén ebben a helyiségben kerültek kiállításra a bányászattal kapcsolatos tárgyak – szerszámok, lámpák, bányász egyenruhák – valamint a helyi ércbányászatot bemutató kőzetek. Sajnos a nagybörzsönyi bányászat tárgyi emlékeiből szinte semmi nem maradt fenn.

Az irodában helyezték el az 1979-ben Nagybörzsönyben megrendezett Országos Bányász Fafaragó Tábor munkáit.

Az épület középső része a füstökonyha és a pitvar, ahol különböző, a paraszti háztartásban használatos tárgyak tekinthetünk meg. Az ebből nyíló hátsó szobában a hagyományos nagybörzsönyi parasztház berendezése, és használati tárgyai, ruhák tekinthetőek meg. Az egykori kamra a hátsó szobából nyílik, benne a gazdaságban használatos eszközök (szőlődaráló, asztalos szerszámok, gyalupad) kerültek elhelyezésre. A tájház udvarán egy néhány éve felállított fedett szín alatt egy kézi hajtású tűzoltó szivattyút mutatnak be.

Mindenképpen meg kell jegyezni, hogy az utóbbi években – a hazai bányászat központi szerve, a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat közreműködésével – komoly szándék merült fel a nagybörzsönyi bányászat emlékeinek bemutatására, egy látványbánya megnyitására. Az épületet az Országos Műemléki Felügyelőség a 6073/1980. sz. határozatával nyilvánította műemlékké.

Mednyánszky Miklós
(A Tájház szerdától-vasárnapig 10-16 óráig tart nyitva.
Címe: 2634 Nagybörzsöny, József Attila utca 40. - a szerk.)

Száz éve írták Mi lesz a rendelettel?

A nemzetgyűlés október 23-án 'tartott ülésén elfogadta a bányatársaspénztárak központosításáról szóló törvényjavaslatot és fölhatalmazta a népjóléti és munkaügyi miniszter urat, hogy a törvény alapján a központosításról szóló rendeletet adja ki. Az a vita, amely a nemzetgyűlésen a törvényjavaslat tárgyalásánál megnyilatkozott, meggyőzhette a népjóléti és munkaügyi miniszter urat, hogy ennek a kérdésnek a további halogatása nem lehetséges, a rendeletét sürgősen ki kell adni és nem lehet azt függővé tenni attól, hogy a bányatársulatoknak az elintézésnek ez a módja tetszik-e, vagy pedig nem. Őszintén szólva, ha őtőlük függene, akkor a mai állapot maradna meg, mert ez felel meg legjobban az ő hatalmi érdekeiknek, azonkívül ez a legolcsóbb is. Ha az elfogadott törvényjavaslat nem mondta volna ki azt, hogy a jövőben a bányatársulatoknak is ugyanannyi, összeggel kell hozzájárulni a társaspénztárak nyugdíjasainak ellátásához, a munkásoknak, esetleg még beletörődőnek, de miután ez már a törvényben ki van mondva, érthető, hogy ez ellen van a legsúlyosabb kifogás. Kifejezésre is jutott ez a vélemény az egyik vállalat vezérigazgatója részéről, aki egy németnyelvű lapban keserű szemrehányásokat tesz a nemzetgyűlésnek, hogy ilyen nagyjelentőségű. kérdést olyan hebehurgyán intézett el és annak a tárgyalására elegendőnek tartott egy napot. Igaz, hogy ez a kérdés már vagy 10 év óta napirenden van, egy ízben már ankét is volt a minisztérium részéről előterjesztett törvényjavaslat ügyében, igaz, hogy a munkásoknak múltévi sztrájkjuk alkalmával, mint egyik föltételt kellett felállítani ezt a kérdést, mégis szemrehányást tesznek, hogy a kérdés ilyen felületesen lett elintézve és éhben, a javaslatban a munkaadók nélkül történt állásfoglalás. Úgy véljük, hogy ennek a kérdésnek az elbírálásánál eddig túlságos sokat, merjük állítani kizárólag a munkaadók álláspontja érvényesült, az ő véleményük volt a döntő és nem kis szerepük volt abban, hogy ez a javaslat januártól októberig a nemzetgyűlés előtt feküdt anélkül azonban, hogy le lett volna tárgyalva.

Örültünk annak, hogy a nemzetgyűlés végre ebben a kérdésben pontot tett és most már, akarva, nem akarva, végre kell hajtani a törvényt, még pedig sürgősen. Mert ezt követeli a közérdek, ezt követeli a gyöngébb fél, a munkás, akinek a megvédése érdekében a nemzetgyűlés ezt a törvényjavaslatot elfogadta. A nemzetgyűlés felfogásával ellenkeznek az, ha most a miniszter a rendelet késleltetné ezen törvénynek a munkásokra vonatkozó előnyeit.

Máris hallatszanak hangok, honnan fogják azt a nagy tőkét elővenni, amely ennek kérdésnek a megoldásához szükséges. A munkaadók képviselője előre tiltakozik az ellen az, hogy a bányák, amelyek véleménye szerint most borzasztó rossz helyzetben vannak, ezekkel az összegekkel megterhelhessenek. Ha ez képezi az elindulást, akkor az útirány téves. Mert ha most azt várjuk, amíg elegendő tőke áll a központosított társaspénztár rendelkezésére, úgy valószínűleg hosszú idő fog elmúlni, amíg a törvény végre lesz hajtható Miért nem gyűjtöttek a bányatársulatok jó konjunktúra idején tőkét? Miért gondoltak csak a nagy építkezésekre? Miért tömték a legtehetetlenebb hivatalokat is a szén árához csapott összeggel és miért nem álltak a munkások azon indítványa mellé, hogy a szén árához adjanak hozzá egy összeget, amely a nyugdíjalap biztosítására szolgáljon!? Miért nem fizették be a megfelelő összeget a nyugdíjpénztárba? Nem tették meg ezt a lépést! Mert félték, hogy ezzel is közelebb viszik a kérdést a megoldáshoz.

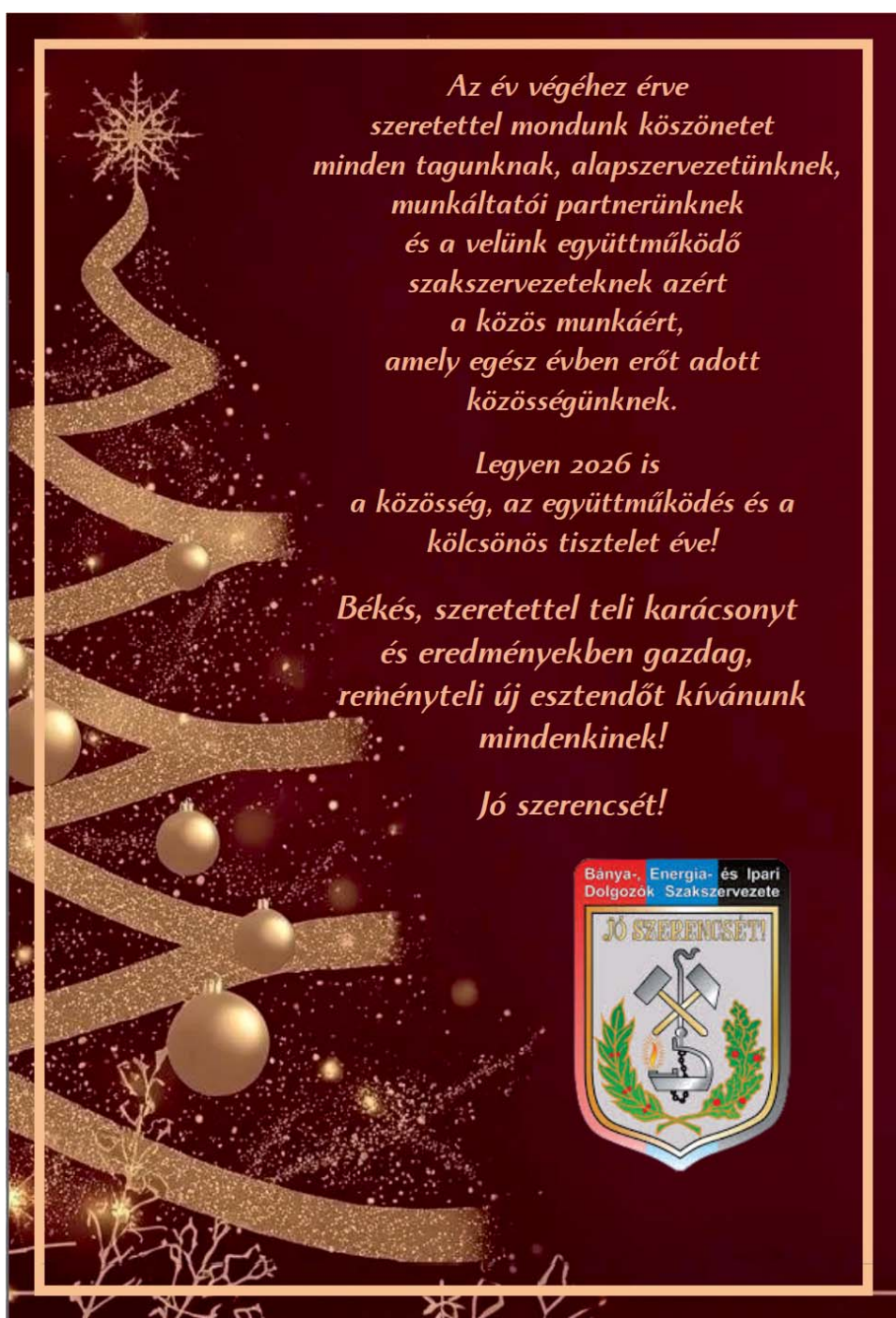
Meg akarták hagyni a tehetetlen helyzetet, mert úgy gondolták, hogy akkor a kérdés megoldása nehezebb lesz. Tévedtek. Az élet utat tör magának és a leglehetetlenebb helyzetben is kényszeríti az érdekelteket, hogy foglalkozzanak bizonyos kérdésekkel és oldják meg azokat. Itt is ez a helyzet. A központosítást végre kell hajtani, még pedig sürgősen, mindenre való tekintet nélkül, Mert csak akkor válik lehetővé, hogy egy központi szerv behatóan foglalkozzék ezzel a kérdéssel, ekkor válik lehetővé, hogy a munkás megszerzett jogainak veszélyeztetése nélkül cserélte föl munkahelyét, ekkor válik kötelezővé, hogy a munkaadó is fizessen ugyanannyi járulékot, mint amennyit a munkás fizet. Központosítsák a mai állapotot. Folyósíttassanak az eddig fizetett nyugdíjak és egy pár hónap leforgása alatt a szerzett tapasztalataik alapján, tovább lehet menni egy lépéssel és egységesíteni lehet a nyugdíjakat és megoldani a többi kérdéseket.

Egy összefoglaló rendelettel ezt a kérdést megoldani nem lehet, mert egy ilyen rendeletnek a kidolgozása sokkal több időt vesz igénybe, mint amennyit erre a munkások hajlandók várni. A kérdést fokozatosan kell és lehet megoldani és nem egy rendelettel, hanem több rendelettel lehet a ma meglévő állapotot tökéletessé és jobba tenni, úgy. ahogy azt az élet és a viszonyok megkívánják. A nemzetgyűlésen polgári képviselők részéről hangzott el az, hogy résen lesznek, hogy a rendelet kiadásánál kapitalista érdekek ne érvényesüljenek, mi is ezt a fölfogást valljuk, anélkül, hogy szükségesnek véljük, hogy minden nap hangsúlyozunk ezt a kérdést azoknak a szempontjából kell megoldani, akiknek a bőréről van itt szó, mégpedig gyorsan, minden további halogatás nélkül.

A bányamunkások egyetemességének az érdeke kívánja ezt és épp ezért hívjuk föl ezúton is a népjóléti és munkaügyi miniszter urat, hogy sürgősen, gyorsan fogjon hozzá a végrehajtáshoz.

(Bányamunkás, 1925. november 20)
Az archívumból gyűjtötte: Hátori István Péter

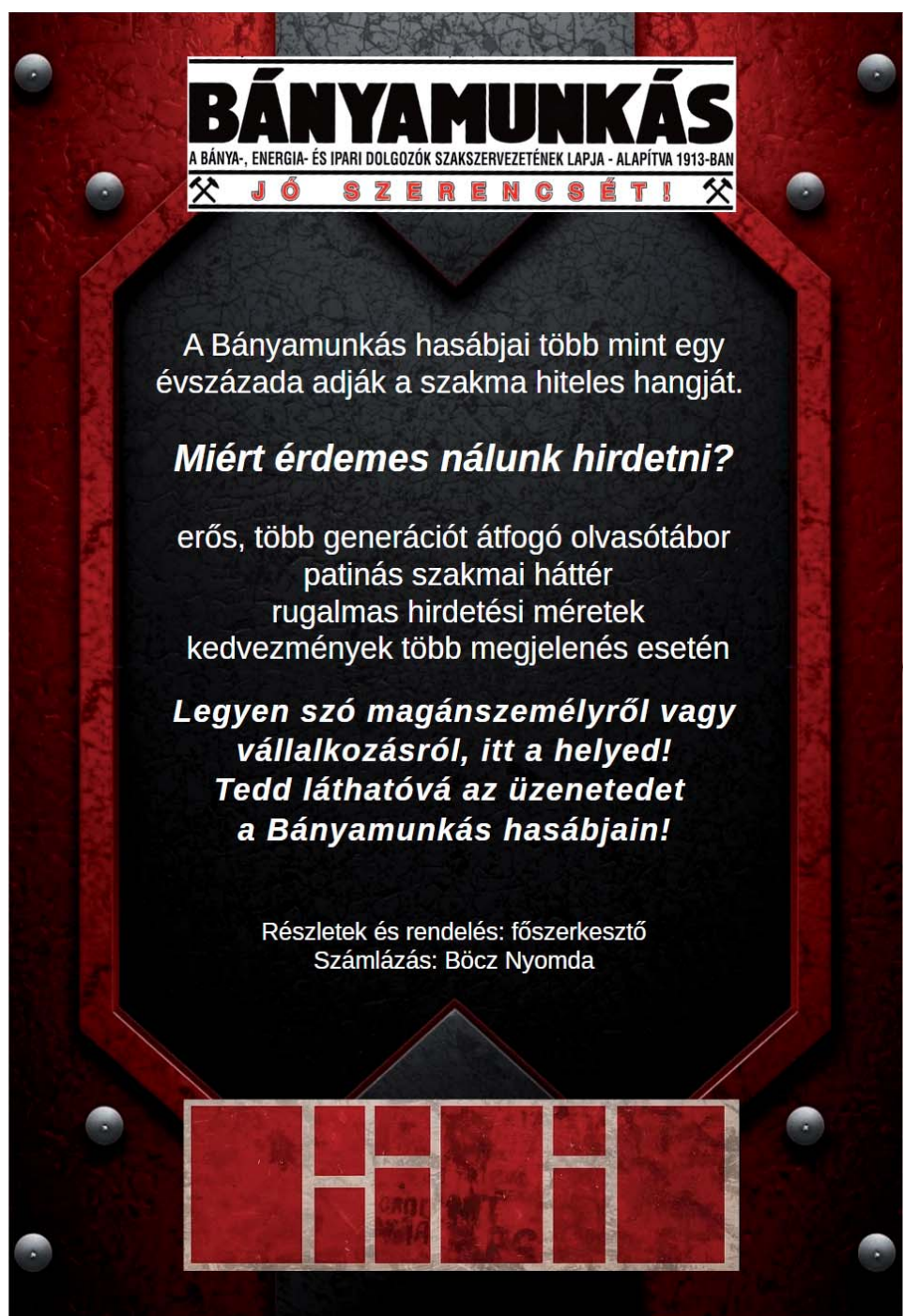

*Az év végéhez érve
szeretettel mondunk köszönetet
minden tagunknak, alapszervezetünknek,
munkáltatói partnerünknek
és a velünk együttműködő
szakszervezeteknek azért
a közös munkáért,
amely egész évben erőt adott
közösségünknek.*

*Legyen 2026 is
a közösség, az együttműködés és a
kölcsonös tisztelet éve!*

*Békés, szeretettel teli karácsonyt
és eredményekben gazdag,
reményteli új esztendőt kívánunk
mindenkinek!*

Jó szerencsét!

BÁNYAMUNKÁS
A BÁNYA-, ENERGIA- ÉS IPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA - ALAPÍTVÁ 1913-BAN

JÓ SZERENCSE!

A Bányamunkás hasábjai több mint egy évszázada adják a szakma hiteles hangját.

Miért érdemes nálunk hirdetni?

erős, több generációt átfogó olvasótábor
patinás szakmai háttér
rugalmas hirdetési méretek
kedvezmények több megjelenés esetén

**Legyen szó magánszemélyről vagy vállalkozásról, itt a helyed!
Tedd láthatóvá az üzenetedet a Bányamunkás hasábjain!**

Részletek és rendelés: főszerkesztő
Számlázás: Böcz Nyomda

HIRDETÉS

KÖZELEBB EGYMÁSHOZ, KÖZELEBB HOZZÁTOK

Az év vége mindig jó alkalom arra, hogy egy pillanatra megálljunk, visszatekintsünk, és megköszönjük a bizalmat, amellyel nap mint nap megtiszteltek bennünket.

Az idei évet erős alapokról indíthattuk: a **Pannónia portfólióinak szektorszinten is figyelemre méltó teljesítménye** megerősítette helyünket a hazai önkéntes nyugdíjpénztárak élmezőnyében. A kezelt vagyon folyamatos bővülésének köszönhetően stabilan a szektor 5. legnagyobb önkéntes nyugdíjpénztáraként támogatjuk tagjainkat. Ez egyszerre visszajelzés a Pannóniába vetett bizalomról, a kitartó erőfeszítéseinkről és felelősség is a jövőre nézve.

Elindítottuk **új, öt éves stratégiai tervünket**, amelynek középpontjában szolgáltatási színvonalunk növelése, a fenntartható hozamtermelés, az ügyfélműködés folyamatos fejlesztése áll. Mindemellett az **iparági együttműködések erősítése** is fontos szerepet kap. Tudatosan fűztük még szorosabbra kapcsolatunkat az energetikai és villamosipari ágazattal: többek között iparági versenyeken – már több ízben versenyzőként is – szakmai és szakszervezeti rendezvényeken, bányásznapokon találkozhattunk veletek. A Bányamunkás hasábjain keresztül is rendszeresen megszólítottuk tagjainkat. Célunk mindezzel az, hogy ne csupán egy „felíratként” legyünk jelen ezeken az eseményeken, felületeken, hanem a személyes találkozások által valódi párbeszédet alakítsunk ki veletek, meghallgatva kérdéseiteket, visszajelzéseiteket. Így veletek együtt fejlesztjük tovább szolgáltatásainkat.

Köszönjük tagjaink megtisztelő bizalmát, partnereink hatékony együttműködését!
Boldog karácsonyt és sikerekben gazdag új évet kívánunk!

Pannónia Nyugdíjpénztár

Számunkra különösen fontos, hogy a hosszú távú pénzügyi tudatosság társadalmi felelősségvállalással párosuljon. Továbbra is támogattuk a fiatalok pénzügyi edukációját szolgáló Pénzmeszterek versenyt. Elindítottuk **Pannónia Akadémia sorozatunkat**, amelyet jövőre „házzhoz hozunk”, a villamosenergia ipar nagyvállalatainál is elérhetővé tesszük a jól ismert előadókat felvonultatva, izgalmas és érdekes témájú előadásokat. Karácsonyhoz közeledve örömmel csatlakoztunk a Baptista Szeretetszolgálat Cipősdoboz Akciójához, hogy minél több rászoruló gyermek ünnepe lehessen egy kicsivel fényesebb.

Ebben az évben is népszerűek voltak folyamatosan elérhető és időszakos akcióink, melyek **kedvező belépési és vagyongyarapítási lehetőséget kínálnak**. Érdemes figyelemmel kísérni ezeket akár itt, a Bányamunkás hasábjain, akár honlapunkon vagy közösségi média felületeinken.
www.pannonianyp.hu/akciok

Számunkra különösen fontos, hogy a hosszú távú pénzügyi tudatosság társadalmi felelősségvállalással párosuljon. Továbbra is támogattuk a fiatalok pénzügyi edukációját szolgáló Pénzmeszterek versenyt. Elindítottuk **Pannónia Akadémia sorozatunkat**, amelyet jövőre „házzhoz hozunk”, a villamosenergia ipar nagyvállalatainál is elérhetővé tesszük a jól ismert előadókat felvonultatva, izgalmas és érdekes témájú előadásokat. Karácsonyhoz közeledve örömmel csatlakoztunk a Baptista Szeretetszolgálat Cipősdoboz Akciójához, hogy minél több rászoruló gyermek ünnepe lehessen egy kicsivel fényesebb.

Tájékozódj honlapunkon aktuális akcióinkról, és kövesd a Pannóniát a közösségi média csatornáinkon is. A tájékoztató nem teljeskörű, az akciók feltételeit megtalálja a www.nyugdijnekem.hu/akcio oldalon.

HIRDETÉS